

# *LITATOLI LIKOLÓ NA MBU*

 Liboso tógumba mitó na biso mpo na libondeli, nakosepela kotánga eteni ya Liloba na Nzambe. Nasepelaka ntango nyonso kotánga Liloba na Ye; mpo maloba na ngai ekokweya, ezali ya moto, kasi Liloba na Ye ekoki kokweya te. Mpe bino baoyo bozali kolanda nkomá, mpe bongo na bongo, tótanga na Matai mokapo ya 14, na mpokwa oyo, kobanda na molongo ya 22.

*Mpe na mbala moko Yesu apesaki motindo na bayekoli na Ye kokota kati na bwato, mpe kokende liboso na ye na ngambo mosusu, wana esilaki ye kopalanaganisa bibele na bato.*

*Mpe esilaki ye kopalanaganisa bibele na bato, amatáki likoló na ngomba mpo na kobondela: mpe ntango... mpokwa eyaki, azalaki wana ye moko.*

*Kasi bwato ezalaki sikawa na katikati ya mbu, kotepepetepa na mbongé: mpo ete mopepe ezalakaki kopepa liboso na bango.*

*Mpe na ngonga ya minei na butu Yesu akendeki epai na bango, wana ezalaki ye kotambola likoló na mbu.*

*Mpe ntango bayekoli bamonaki ye kotambola likoló na mbu, babangaki mingi, bango ete, Ezali mongoli; mpe bagángaki na nsomo.*

*Nde Yesu alobaki na bango, nokinoki ete, Bóyika mpiko; ezali Ngai; bóbanga te.*

<sup>2</sup> Tógumba mitó sikawa mpo na libondeli. Wana mitó mpe mitema na biso egumbami liboso na Nzambe, ezali na bosenga moko kati na ndako, na mpokwa oyo, ete bokolinga kotalisa yango epai na Nzambe, na kotomboláká mabóko na bino, mpo bákanisa bino kati na libondeli? Nkolo azali kotala bino, yokela biso mawa.

<sup>3</sup> Tata na biso na Likoló, tozali koya sikawa liboso na Bozali na Yo, na nzela mpe na Nkombo na Nkolo Yesu. Koyébáká, ná endimiseli epambolami, ete Alakaki biso, soki “tokosenga eloko nini” na Nkombo na Ye, ete Okopesa biso yango. Tozali kozongisa matondi mingi mpo na likambo oyo. Maloba ekoki kotalisa te lolenge oyo tozali koyoka na ntina na yango, ná endimiseli oyo tozali na yango, ete Yo ozali koyoka biso sikawa.

<sup>4</sup> Omoni maboko wana, Nkolo. Oyebi eloko nini oyo bango bazalaki na yango bosenga. Ozali oyo ayebi-nyonso, oyo na-n guyaya-nyonso, Nzambe oyo azangi suka, mpe toyebi ete Yo oyebi mitema ya bato. Oyebi makanisi na biso. Ata liboso totikala

kokelama, Oyebaki likanisi moko na moko oyo biso totikálá kozala na yango, mpo Yo ozangi suka.

<sup>5</sup> Mpe tobondeli, Nkolo, na ngonga oyo, wana mposa na biso ezali kokómela Yo, bwaka miso na nsé longwa na Likoló, Nkolo, mpe kamata ba-bosenga na biso na motema na Yo Moko, Nkolo, mpe yanola biso kokokana na bozwi na Yo na Nkembo. Pesa biso mposa ya mitema na biso, na kondimaká ete ezali mokano na Yo ya Bonzambe. Mpe toyebi ete ezali esengo na Yo malamu mpenza ete biso tósala mokano na Yo.

<sup>6</sup> Pesa biso kosopama monene ya Bozali na Yo, na mpokwa oyo, lisusu Nkolo. Bikisa babeli. Bikisa babúngi, sekwisa baoyo basili kokufa kati na masumu mpe na bikweli, mpe memá bango na Bomoi ya sika, na mpokwa oyo. Tika ete tómona Yesu. Tosengi yango na Nkombo na Ye. Amen.

<sup>7</sup> Bokoki kofanda. Bolimbisi mpo na ndenge tozali na makoki te ya kopesa bisika ya kofanda na bato nyonso. Kasi, kobanda mpokwa ya liboso, balobaki ete bazongisaki etonga monene ya bato, na boye tosengi bolimbisi mpo na yango. Mpe Ndeko Grant atongaki naino te eteni mosusu ya ndako, to, ko... Nandimi ete ezali na ngambo ya loboko ya mwasi nde akopusa ndambo oyo awa. Ndeko ya motuya, ya motuya oyo atunaki ngai lelo soki nakokómisa likambo oyo likambo moko ya mbula nyonso, kozonga na Dallas, na lingomba na ye. Mbela moko monene ya ndenge wana, na ngonga oyo, wana bikuke ezali kokangama noki noki, mpe mobali yango alingi ete ngai nazonga mpe nakomisa yango likambo moko ya mbula nyonso. Nasepeli na yango.

<sup>8</sup> Nalekisaki ntango moko ya boyokani na bondeko elongo ná bango na ntongo oyo, ná Ndeko Gordon Lindsay mpe mingi kati na bango. Ndeko Pearry Green, oyo azali mosungi ya bokutani oyo ezali koya kuna na Beaumont, afandi sima na ngai awa na mpokwa oyo. Mpe ebele, baninga na biso, Ndeko Don ná mwasi na ye. Tozali na esengo mingi ya kozala na bango awa. Nkolo ápambola bango.

<sup>9</sup> Sikawa, na mpokwa oyo, kaka... Nazalaki komeka koyeisa Mateya na ngai petee mpenza, na ndenge nyonso oyo yango ekokaki kozala, mpo ete ata mwana moke ákoka kososola yango.

<sup>10</sup> Lobi sima ya nzángá ezali mayangani ya kopalançanisa nsango-malamu, mpe nakosepela ete bino nyonso bókoka koya.

<sup>11</sup> Sikawa soki bozali na mayangani na lingomba na bino moko, ee, bo-bótikala epai wapi bino bosili kotiama. Tolingaka te ete moto moko átika losambo na bango moko, mpo na... Na bongo soki ozali kobela mpe olingi koya mpo bábon dela mpo na yo, mpe lingomba na yo ezali na liyangani lobi sima na nzángá, solola na mokengeli na yo na ntina na yango, boye akokanisa mabe te, boyebi. Tika ete áyeba ete tozali awa kati na boyokani, mpo na ko-kosunga Nzoto na Klisto mobimba oyo ezali kobika awa na Dallas mpe na zingazinga na yango.

<sup>12</sup> Bongo, lobi sima na nzángá, nakanisi, na ngonga ya mibale na ndambo, nakani koteya Liteya moko ya kopalanganisa Nsango-malamu. Mpe na sima tokobondela mpo na babeli nyonso, kokamata bakáláti nyonso ya mabondeli mpe nyonso oyo etikalaki kati na mposo, mpe kobondela mpo na bango nyonso lobi.

<sup>13</sup> Sikawa, liteya na ngai ya mpokwa oyo ezali lokola mwa lisano, kaka mpo na mwa ngonga. Mpe nakomeka kosalela mingi na mpokwa oyo ndenge nakokoka, na oyo etali kobondela mpo na babeli. Nkomá na ngai ezali: “bóbanga te, ezali Ngai,” Yesu nde azali koloba. Motó ya liteya na ngai ezali: *Litatoli Likoló Na Mbu.*

<sup>14</sup> Esengelaki kozala ete ntango esilaki kopusana na sima ya nzángá, mói esengelaki kozala kokende na kolimwa ntango likambo oyo esalemaki, mpe sikawa, esengelaki kozala mokolo moko ya molunge lokola ndenge tozali na yango na kati awa.

<sup>15</sup> Ba mashini ya kopesa malili ezali kosala te, bazali kobongisa yango. Yango nde ntina oyo nabongolaki motó ya liteya na ngai kuna kokesana na oyo nalingaki kolobela, mpo nákoka kokende nokinoki ná yango, boye bókosengela kofanda na molungé ya ndenge oyo te.

<sup>16</sup> Molóbí mbisi monene oyo, sima na komona oyo amonaki kati na mokolo yango, azalaki kotala Yesu kati na lotomo monene na Ye.

<sup>17</sup> Nalingaki kosepela kobika na eleko wana, mpo na kolanda Ye. Kasi, boyebi, nazali na esengo ete nazali naino na libaku malamu ya kosala likambo yango moko, kotala Ye kosala makambo. Mpe ezali likambo monene kotala Ye lelo koleka ndenge ezalaki na ntango wana. Nazali na kondima mingi kati na Ye sikawa, mpe nakoki kozala na kondima mingi sikawa koleka ndenge nakokaki kozala na yango na ntango yango, mpo ete tosili kozwa mibu nkoto mibale mpo na kotalisa polele ete Nsango malamu yango ezali solo. Mpe sima na mibu nkótó mibale, Azali kaka na bomoi, kosaláká kaka ndenge Asalaki na ntango wana, na bongo, tozali na endimiseli monene mpe mobóko mingi mpo na kondima sikawa, koleka oyo bazalaki na yango na ntango wana.

<sup>18</sup> Mpamba te, Azalaki bobele Moto oyo azokendéké bipai na bipai koloba ete—ete Ye atindamaki na Nzambe mpe azalaki Mwana na Nzambe, mpe ete Nzambe azalaki kotatola Liloba lilakami na Ye mpo na mokolo wana, na nzela na Ye, mpe bazalaki na lolenge moko to mosusu na ntina ya kobeta ntembe na yango. Bazalaki ba-theologien! Mpe bótala ete likambo yango ezalaki likambo moko ya mawa, ezalaki mpenza mawa, mpamba te ba-theologien yango balingaki kondima Yango soki Nzambe ábomaka miso na bango te. Biblia elobi bongo.

<sup>19</sup> Mpe boyebi ete Alakaki ete Akoboma miso na bango lisusu lelo, ete bakomona yango te? Bakozala “bato na nko, bato bavimbi na lolendo, balingi na bisengo mingi koleka balingi na Nzambe, bakósi, bafúndi na lokuta, bato na kozanga kokanga motema, bayini na bato malamu; bazali na lolenge ya kosambela, kasi bazali kowangana Nguya na yango.” Ezali mpenza elaka oyo ezongi lisusu. Mpe okoki mpenza kosala eloko mosusu te bobele koyokela bato mawa, ete miso na bango ezali ya kokufa na mokolo oyo. Ná Makomi oyo Nzambe alakaki ete ekosalema na mokolo oyo mpenza, na ngonga oyo, mpe tozali komona yango polele mpenza mpe kotala yango. Na bongo bato bakotala, baningisi motó mpe bakei na bango, bakoloba: “Nazomona yango te.” Ezali likambo ya mawa, kasi ata bongo Makomi esengeli kokokisama. Esengeli kozala bongo.

<sup>20</sup> Boye bayekoli oyo baponamaki na Nzambe. Bomonaki ete, Yesu ayebisaki bango: “Liboso na kozalisama na mokili,” Aponaki bango, mpe bazalaki momboto oyo ebongisámá na Nzambe. Nde ntina oyo ntango mikakatano eyaki, mpe emonanaki lokola bato bakangaki Yesu, ná motuna moko, epai na bango ntembe ezalaki te. Bakokaki kososola yango te, kasi bakanaki mpenza koyeba eloko mosusu te bobele Ye. “Bobele Yo nde ozali na Liloba na Bomoi.” Mpe bakánáki mpenza kotikala ná Yango, mpamba te basilaki kobongisama mpo na mosala wana.

<sup>21</sup> Ezali mpe bongo lelo, ete mibali mpe basi, oyo basili kobongisama mpo na Bomoi na Seko, bakoya na Bomoi na Seko. “Baoyo nyonso Tata asili kopésa Ngai bakoya epai na Ngai.” Yango nde Liloba na Ye, mpe ekoki kokweya te. Ezali—ezali Liloba na Nzambe.

<sup>22</sup> Mpe tomoni bayekoli oyo sikawa, ete bazalaki na liyangani moko monene mokolo wana, kuna na elanga monene moko, pembeni na ngambo ya ngomba moko. Mpe Yesu asilaki koyebisa bango: “Sikawa, bókende kokatisa na ngambo na mbu, liboso na Ngai.” Mpe Azalaki kokende na ngomba moko, na moto te, mpo na kobondela. Mpe bayekoli oyo, sima na bango kokutana na baninga, nakoki kokanisa mpenza ndenge bazalaki komiyoka.

<sup>23</sup> Mpo ete, kokutana ná baninga, mpe na sima kokabwana ná baninga yango; kaka na ntango bobandi komesana, na bongo bosengeli kolakana mpo na kokabwana. Mpe yango ezalaka ntango nyonso likambo oyo esalaka ngai motema mpasi, na ekolo mobimba, mpe na mokili mobimba, bokokutana na baninga mpe sima botikani ná bango, koyeba ete ezali na mingi, oyo bokomona bango lisusu te, kino ete bókutana na bango na Kosambisama. Ezalaka mwa likambo moko ya mawa.

<sup>24</sup> Nakoki kobanza bwato yango, ná—sòngé na yango epusaná na kati ya libongo. Mpe esengelaki kozala Simona Petelo, ná maapeka mpe maboko minene ya mpámbo, oyo ezalaki kopusa

bwato yango mpe kotindika yango na kati ya mbu. Mpe bazalaki kopepa mbote ya loboko mpe kolakana ná baoyo batikalaki na libongo. Mpe bazalaki kogánga: “Bózonga lisusu mpe bómémela biso Molakisi mpo na komona biso! Mpe bóya mpo na liyangani mosusu ya kolamukisa; topambolamaki mpenza lelo!” Mpe baninga ya sika bazalaki kopepa maboko. Mpe amilukelaki nzela na kati ya bayekoli mosusu, mpe afandaki ntango mosusu pembedni na ndeko na ye, Andele, mpe azwaki ba-nkái.

<sup>25</sup> Ba—ba-bwato na ntango wana ezalaki kopusama to na mopepe to na ba-nkái oyo bazalaki kobenda. Mpe ntango mosusu bazalaki kofanda mibale-mibale kati na bwato, mibale na ngambo moko, mpe bako...to mibale na kiti moko, tóloba, ntango mosusu bikangelo ya nkái motoba to mwambe. Bakolúká nkái na ntango moko, na ndenge wana bakokaki kobatela bwato yango alima ntango ekumbaki ezalaki koya. Na bongo, mipepe ezalaki kopepa lokola momesano, bakokaki komatisa litambala, mpe konana.

<sup>26</sup> Esengelaki kozala sima na nzángá moko ya molungé makasi, na komona ndenge Makomi elobi liboso ya likambo oyo, na bongo esengelaki kozala sima ya nzángá moko ya kimia, ya mói mpe molungé mpenza. Mói ebandaki kolimwa. Mpe bango, wana bazalaki kolúká, mpe balembisaki mpe bapepaki maboko mpo na kolaka bato: “Tozolikya komona bino lisusu sima na mwa ntango,” wana ezalaki bango kokende mpenza na kati ya mbu. Mpe kolimwa na mói, mpe mwa pole ya mpokwa, na bongo sima na mwa ntango mo—molili ekotaki.

<sup>27</sup> Mpe ekokaki kozala ete bazwaki mwa lombangu moko malamu ya ko—kolúká, mpe oyo wana ezali mosala moko makasi ntango ba-nkai minene ya bozító wana ezali kozinda kati na mbu. Mpe penepene na bango nyonso bazalaki—bazalaki balóbi mbisi, mpe mibali minene ya makasi, bamesáná na mbu. Na bongo nde bazalaki kolikya ete Yesu akokota na bwato mpe akolanda bango, sima na ntango moke. Ee, balongwaki esika wana, mpe esengelaki na bango kopema mwa moke kaka; mwa lokola kotia masuwa na nzela, na bongo kotika yango kotiola.

<sup>28</sup> Ntango mosusu elenge Yoane asengelaki kozala moto ya liboso ya koloba, mpamba te azalaki elenge koleka ya etonga yango. Mpe esengelaki kozala ye moto oyo alobaki: “Nakomi kolemba mwa moke. Tópema mwa moke. Bózela mwa miniti, tozali na ntina te ya kokende mbangu. Ayei naino te, na boye ekozala malamu tózela mwa moke mpe tózwa mwa mopepe.”

<sup>29</sup> Mpe efandaki ye wana ná motó na ye ekitá na nse mwa moke, esengelaki kozala ete abandaki liyangani moko ya matatoli. Mpe yango nde likambo oyo nalingi kolobela. Esengelaki kozala ete atelemaki liboso, mpe alobaki ete: “Bandeko, etali te eloko nini bato balobi, mpe ata boni moto nani aboyi kondima, Nandimisami mpenza sikawa, sima ya lelo, ete tozali kolanda

mokosi te. Tozali kolanda eloko mosusu te na nsé ya Nzambe, mpamba te moto moko te akokaki kosala oyo Ye asalaki lelo soki ezalaki Nzambe te. Boyebi, ntango Azwaki mapa wana mpe abukaki yango, mpe aleisaki bato nkoto mitano kuna, yango nde eloko ya kokamwa koleka mpo na ngai. Motuna ekokaki kozala kino lelo,” sikawa nazali bobele kozongela litatoli na ye ndenge ezalaki: “kasi oyo wana ekataki likambo.”

<sup>30</sup> Allobaki, “Nakoki komikanisela eleki mibu ebele. Nazaláká kobika pene na Yaladene. Mpe nazokanisa lisusu, lokola elenge mobali, ndenge mama na ngai Moyuda ya kitoko, amesanáká komema ngai, na sima ya nzángá, mpe kotia ngai likoló na mabólongo na ye mpe kobondela ngai, libanda na mbalasani, ntango ba-folólo ezalaki komonana sembe sembe na mabóngó ya Yaladene. Mpe amesanáká kotala ngambo ya lisobe, longwa na ntango oyo bato na biso bayelaki na nzela ya lisobe oyo. Ye azaláká kobetela ngai masolo ya Biblia. Moko na masolo minene oyo nazoyeba lisusu, ezalaki mwasi Mosuneme mpe ntango mwana na ye ya mobali akufaki, mpe—mpe mosakoli asekwisaki mwana mobali moke yango longwa na bakufi. Ezalaki lisolo moko ya kosepelisa motema mpenza.

<sup>31</sup> “Kasi moko na masolo ya kosepelisa motema mpenza, mpe mama amesanáká koyebisa ngai, akokaki koloba, ‘Sikawa, Yoane, ozali naino mwana moke; kasi nalingi ete ómikanisela lisusu, wana ozali kokómá mokolo koleka, ete, Yawe monene abimisaki libota na biso na Ezipito, mpe toyelaki na nzela ya lisobe yango na ngambo ya ebale kuna. Mpe na mibu ntuku minei nyonso wana, batambolaki kati na lisobe yango, esika ya kosomba bilamba ezalaki te, mpe esika ya kolia ezalaki te. Mpe Nzambe anokisaki mbula ya lipa na nsé longwa na likoló, mpokwa nyonso, mpe Aleisaki libota na biso na lisobe wana, mpamba te bazalaki na nzela na bango ya mosala, kolandáká Yawe monene. Mpe sikawa, mokolo moko, Yawe akokómá mosuni awa na mabelé, na lolenge ya Moto, Akobengama Mopakolami, Masiya.’

<sup>32</sup> “Mpe nazoyeba lisusu,” akokaki koloba, “lokola mwana mobali ya moke, ndenge makanisi na ngai ya mwana mobali ya moke ezalaki komeka kososola yango, komeka kososola yango, ‘Ndenge nini Nzambe aleisaki baoyo nyonso, bato milio mibale ná nkoto nkama mitano, kati na lisobe? Azuaki lipa nyonso yango ndenge nini?’ Mpe nazaláká kotuna mama ete, ‘Mama, Ye azali na—Yawe azali na etuluku ya bitumbelo minene kuna na likoló, mpe Akokaki kotumba mapa nyonso, mpe kosopa yango na nsé butu mobimba mpe kobwaka yango na—na mabelé, mpo na bato, Mpe likoló monene na Yawe etondi nde na bitumbelo ya biloko?’ Akokaki koloba, ‘Te, mwana, ozali elenge mingi mpo na kososola. Omoni, Yawe azali Mokeli. Azali na bosenga ya bitumbelo ya biloko te. Akoloba kaka, mpe Liloba na Ye ekokisamaka na ntango Alobi yango. Azali Yawe monene, mpe

Alobaki yango kaka. Mpe Banje bazalaki kokabola yango na mabelé, mpo na bato.'

<sup>33</sup> "Mpe lelo, ntango namonaki Ye kotelema wana, bomonaki etaleli wana na elongi na Ye? Ntembe ezalaki te na makanisi na Ye. Namataki na sima ya libanga, mpe nazalaki kotala Ye malamu wana ezuaki Ye lipa yango mpe abukaki yango, mpe apesaki epai na... Basali na Ye, biso, mpo na kokabola yango na bato. Na sima, ntango Asembolaki loboko lisusu mpo na kobuka lisusu, lipa yango ezalaki mobimba lisusu. Mpe Asalaki yango mbala nkama na nkama, kino moto nyonso atondisamaki, mpe balokotaki bikoló, etondá, meke. Nayebi ete ekokaki kozala eloko mosusu te na nsé ya Yawe, mpamba te Asalaki lokola Yawe asalaki. Kaka Yawe nde akoki kokela. Mpe nayebi ete Moto wana azali mobubi te. Ezali na Mokeli kaka moko, mpe ezali Yawe. Mpe sikawa, na makambo nyonso oyo nasalá komona, oyo wana esepilisaki ngai.

<sup>34</sup> "Nalingi bóyeba sikawa ete motema na ngai esili komipesa mobimba, mpe nandimi mpenza ete Azali bobele mosakoli te. Azali mosakoli, kasi Azali koleka mosakoli. Azali eloko moko te na nse ya Yawe Nzambe afandi katikati na biso, mpamba te Akelaki lipa, mpe Azalaki na mimesano ya Yawe. Ékokamwissa te ete Ye akokaki koloba, 'Soki Nazali kosala misala ya Tata na Ngai te, na boye bón dima Ngai te; kasi soki Nazali kosala misala ya Tata na Ngai, mpe bokoki kondima Ngai te, bón dima misala, mpamba te yango ezali kotatola na ntina na Ngai mpe kolobela Nani Ngai nazali.' Emonanaki lokola bato bakokaki komona yango, na petee."

<sup>35</sup> Mpe Yoane asepelaki ete Azalaki Masiya, Ye oyo Yisaya alobaki: "Mwana mobali abotameli biso, mpe Nkombo na Ye ekobengama Mosungi, Nkolo na Kimia, Nzambe na Guya, Tata na Seko." Mpe Yoane asepelaki mpo na likambo oyo ye asilaki komona. Elenge mobali yango nde azalaki kopesa litatoli na ye.

<sup>36</sup> Penepene na ntango wana, Simona Petelo alobaki: "Ee, sikawa, zela moke. Soki tokosala liyangani ya matatoli, nakosepela kozala na likambo ya koloba. Boyebi, nazalaki mpenza kotia ntembe na likambo yango mobimba, ntango ndeko na ngai ya mobali Andele, oyo akendeki na liyangani ya kolamuka ya mosakoli Yoane, oyo atatolaki ete Masiya azalaki koya mpe ye akatalisa Ye. Mpe nazalaki kotia mwa ntembe na oyo Andele azalaki koyebisa ngai, mpo nayóká masolo ya ndenge nyonso likoló na Masiya mpe makambo mosusu nyonso.

<sup>37</sup> "Kasi bino nyonso bandeko, bozoyeba lisusu mpaka ya tata na ngai. Nkombo na ye ezalaki Yona. Mpe bozoyeba lisusu ye, ndenge azalaki mpenza mondimi ya mpiko. Ndenge nakoki kowanisa lisusu mama ná tata, mpe biso nyonso, ndenge tozalaki kolóba mpo na kobika, mpe tozalaki kokanga mbisi te; tozalaki na bosenga ya lipa, mpe ndenge tozalaki kobuka mabolongo mpe

kobondela Nzambe, ‘Pesa biso makoki ya kolóba lelo, Nzambe, mpo tókoka kote ka mbisi na biso, mpe kofuta ba-nyongo na biso, mpe kozwa biloko ya kolia.’ Mpe, tozalaki kokende kuna na mbu, kati na ba-mbóngé, mpe komeka ko—kokutana na ba-mbóngé wana.

<sup>38</sup> “Mpe tata, nakoki komona suki na ye ya mpembe, ekitá na mokongo na ye, mokolo moko wana afandaki likoló ya bwato mpe asololaki na ngai, alobaki: ‘Simona, ozali mwana na ngai ya liboso. Oyebi, nandimaka ntango nyonso, Simona, ete nakomona Masiya. Bato na biso bazalaki kozela Ye bandá Edene. Mpe tondimisami mpenza ete Azali koya, ata eumeli ntango boni. Yango esili koleka mibu nkoto minei, okoloba. Kasi nandimaka ete Masiya akoya. Mpe Moyuda nyonso andimá ete akomona Masiya na eleko na ye. Nazolikya komona Ye na eleko na ngai. Kasi ezomonana lokola, nabandi kokómá mobangé sikawa, nasengeli kotika mosala ya mbu, mpe nabandi koyoka bolozí mpe mpasi, Ntango mosusu nakomona Ye na ntango na ngai te. Kasi ntango mosusu yo nde, mwana na ngai.

<sup>39</sup> “Boye nalingi kolakisa yo na kati ya Makomi. Mwana, liboso Masiya ákota na mosala, makambo ya ndenge na ndenge ekosalema, makambo ya lokuta ya ndenge nyonso, mpo Satana akosala yango, mpo na kobebisa lokumu ya solo ya Masiya ntango Akoya.” Ezalaka ntango nyonso ndenge wana; ezali kaka ndenge wana.

<sup>40</sup> Na sima, tomoni ete, alobaki: “Nazoyeba lisusu azingaki ngai na loboko na ye, alobaki: ‘Mwana, nzela ezali bobele moko oyo okozala na makoki ya koyeba Masiya yango. Sikawa tosili kolekisa mibu nkama na nkama kozanga mosakoli moko. Malaki azalaki mosakoli na biso ya suka. Oyo wana esili koleka mibu nkama minei, totikali kozua mosakoli te. Kasi ómikanisela, Mose ayebisaki biso, na Makomi, ete, ntango Masiya akoya, Akozala mosakoli, ntango Akokótá na mosala. Biso Bayuda, toyekolisamá kondima mosakoli. Mpe mobembo ya Masiya na mokili ezali Liloba lilobami ya Nzambe, oyo Ye alakáki biso. Mpe Liloba eyáka ntango nyonso epai na mosakoli, mpe mosakoli andimisaka Liloba yango. Kobosana yango ata moke te, mwana! Makambo minene ekoki kobima, kosepela monene ekoki kozala ná—ná makambo minene. Kasi kobosana te, Masiya akozala mosakoli, mpamba te toyebi ete Nzambe abongolaka nzela na Ye ata moke te, mpe Alobaki ete Masiya akozala mosakoli. Boye kobosana te, mwana, basakoli bazali baoyo bazalaka na Liloba na Nkolo. Mpe ntango Masiya akoya, Akozala mosakoli.’

<sup>41</sup> “Nakoki kokóbá koyoka loboko na ye,” elobaki Simona, “wana azingaki ngai na yango. Mpe Andele azalaki wana, azosukoláká monyama, na ntango yango. Ozoyeba yango lisusu, Andele?”

“Iyo, Simona, na—nazoyeba yango lisusu.”

<sup>42</sup> “Mpe Andele azalaki komeka koyebisa ngai ete Yoane oyo azalaki mosakoli. Nazalaki na makambo mosusu ya kosala, esengelaki náteka mbisi ná biloko mosusu. Boye tata asili kokufa eleki mibu ebele, kasi nabátela likambo yango ntango nyonso na makanisi; tata alobaki: ‘‘Masiya oyo akozala mosakoli oyo atalisami kati na Makomi, mpe kobosana yango te, mpo ezali Liloba lilobami ya Nzambe. Mpe Liloba yango eyaka ntango nyonso mbala nyonso epai na basakoli; oyo etalisaki yango polele, to emonisaki likambo oyo esilaki kolakama mpo na eleko yango.’’”

<sup>43</sup> Mpe sikawa Simona: “Mokolo moko,” alobaki, alobaki: “oyebi, Andele asengaki ngai tókende na liyangani moko. Mpe nakendeki kuna na liyangani yango epai wapi Mobali oyo, Yesu, azalaki. Mpe nasilaká koyoka ba nungúnungú ya ndenge nyonso. Ezalaki na Yesu moko oyo abimaki, liboso na Ye, oyo alakaki kozala moto moko monene, akambaki bato nkama minei sima na ye mpe bango nyonso bakufaki, mpe bongo na bongo. Nakanisaki ete ezalaki kaka mosusu moko ya lolenge na bango, ná lolenge moko ya kosepela makasi ya kolamukisa moko boye, to denomination moko ya monene bazalaki kolinga kosala. Kasi mokolo moko nakanisaki nákende elongo ná Andele oyo, ndeko na ngai ya mobali.”

<sup>44</sup> Mpe nakoki kobanza, pene na ngonga yango, bwato ebandaki koningana. Moto moko abandaki kogánga, mpe alobaki: “Fanda! kóningenisa bwato te. Zela miniti moke. Fanda kimia.”

<sup>45</sup> Mpe alobaki: “Boyebi, ntango nakendeki kuna mpe napusanaki liboso na Ye, mbala ya liboso, Atalaki ngai mpenza na miso mpe ayebisaki ngai nkombo na ngai. Atikálá komona ngai liboso te. Ayebaki ngai kaka te, kasi Ayebaki mobange mosanto ya tata na ngai wana, oyo ayekolisaki ngai kati na Makomi. Mpe nayebaki ete Wana ezalaki Masiya. Yango ekataki likambo mpo na ngai, kaka wana. Ezalaki yango. Ekomisaki likambo yango polele, mpo na ngai.”

<sup>46</sup> Esengelaki kozala Filipo nde alobaki: “Nakoki koloba liloba moko awa?” Boye alobaki: “Ndeko Natanaele, kotika te likambo oyo ésala yo mpasi; mpamba te, boyebi, totángá ba-buku mibu na mibu, oyo Masiya akozala. Kasi ntango namonaki Ye kosala likambo yango, nakendeki kozua moninga na ngai oyo, Nathanael. Mpe ntango ayaki . . .”

Natanaele alobaki: “Tika náloba yango. Tika náloba yango.”

<sup>47</sup> Oh, boyebi, ezalaka na eloko moko ntango Yesu asili kosala likambo moko mpo na yo, oko—okokoka kotikala kimia te, osengeli kotatola yango, yo moko. Boye te? Soki ezali eloko moko ya solo, okosengela kaka koloba yango. Ntango Atondisaki ngai na Molimo Mosanto, nakolina kolobelala yango. Nakolina moto

moko áyéba na ntina na yango. Moto mosusu te nde álobela likambo yango; nalingi koloba yango, ngai moko.

<sup>48</sup> Mpe nabanzi kaka, Natanaele atondaki na esengo mpenza mpe alobaki: "Boyebi, nakosepela koloba boye. Nazalaki na mwa ntembe na ntina na yo, Filipo, ntango oyebisaki ngai. Natunaki yo, 'Eloko ya malamu ekoki kobima na Nazarete?' Mpe opesaki ngai eyano ya malamu koleka oyo moto nyonso asilá kozua, 'Yáká mpe ómona.'" Likambo yango etambolaka malamu lelo. Ya solo. Kotikala na ndako te mpo na kotóngó. Yáká koyeba mpo na yo moko, bomoni. "Nalobaki: 'Eloko moko ya malamu ekoki kobima na Nazarete?' Olobaki: 'Yáká komona yo moko.' mpe oyebi likambo oyo oyebisaki ngai.

<sup>49</sup> "Mpe ntango nabelemaki Liboso na Ye, mpe Ayebisaki ngai ete nazalaki 'mo—mo-Ebele, mo-Yisraele, mpe nazalaki moto moko sembo,' nayebaki yango.

<sup>50</sup> "Kasi namitunaki, 'Ndenge nini ekokaki kosalema?' Amonanaki lokola moto nyonso. Nazalaki kozela ete Masiya ákita na balazani ya wólo, longwa na Likoló, mbala moko na motó ya denomination awa, na Yelusaleme, ábima mpe áloba: 'Kayafa, nakomi.' Kasi bamoni ete, Abimelaki na Nazarete, longwa na libota moko ya babólá; mpe na ntembe te, ná nkombo moko ya nsóni etingami Ye, lokola 'mwana ya makango.' Tala Atelemaki wana, alati bilamba lokola moto nyonso, lokola nganganzambe to moto moko boye te; kaka lokola moto nyonso. Mpe namilobelaki, ntango nakómaki kuna: 'Ndenge nini oyo wana ekoki kozala Masiya? Ná elamba moko ya kala, Alataki yango uta bolenge na Ye, mpe tala awa ná elamba moko yango; mpe suki na Ye ya kokita na mokongo na Ye. Mpe lokola moto nyonso ya balabala.'

<sup>51</sup> "Mpe Ye atalaki ngai na elongi, mpe alobaki: 'Liboso Filipo ábenga yo, ntango ozalaki na nsé ya nzete, Namonaki yo.' Yango ekataki likambo mpo na ngai. Nayebaki, na nzéla ya Liloba, ete wana ezalaki Masiya. Wana ezalaki Ye."

<sup>52</sup> Mpe esengelaki kozala ete bwato eninganaki, mpe liyangani ya matatoli yango ezalaki kokoba. Oh, ntango kitoko nini oyo bazalaki na yango, kuna likoló na mbu, bazalaki kolekisa ntango moko ya nkembo.

<sup>53</sup> Andele alobaki: "Nakosepela koloba eloko moko oyo esalaki lokola kobulunganisa ngai mpo na mwa ntango moke. Bozoyeba lisusu ntango to—tozalaki kokende na Yeliko? Alobaki: 'Esengeli tóbuta; Nazali na bosenga ya kolekela na Samalia.' Boye, Akendaki na Samalia mpe kuna na engumba ya Sikare, ntango Atindaki biso nyonso kokende kosomba biloko ya kolia na kati ya engumba."

<sup>54</sup> "Oh, iyo, nazoyeba yango lisusu, malamu!" Bango nyonso: "Iyo, iyo!" Bwato ezalaki kaka koningana-ningana, moto nyonso azalaki na litatoli ya malamu, sima na liyangani ya kolamuka

yango kosila. Na bongo bazalaki mpenza na liyangani ya matatoli oyo.

<sup>55</sup> Mpe alobaki: "Iyo, mpe bozoyeba lisusu ndenge tozongaki na kimia nyonso, mpe, eloko ekamwiasi biso, tomonaki Molakisi na biso kosolola ná mwasi moko oyo ayebani lokola ndumba. 'Ah-ha,' tokanisaki, 'oyo ezali mabe. Tala Ye kuna azosolola ná elenge mwasi oyo. Mpe atindaki biso mosika, mpe tala Ye oyo afandi awa elongo ná mwasi oyo ya bomoi mabe awa.' Bómikanisela, totelemaki sima ya mwa zamba, mpe tozalaki koyoka masolo na bango.

<sup>56</sup> "Mpe toyokaki Ye koloba na ye: 'Mwasi, kende kozwa mobali na yo mpe bóya awa.'

<sup>57</sup> "Mpe tolobaki, 'Boye, ntango mosusu tozalaki na libunga, ntango mosusu mwasi yango, na mobeko azalaki na ye mwasi ya libala.'

<sup>58</sup> "Mpe atalaki Ye na elongi, mpe alobaki: 'Tata, nazali na mobali te.'

<sup>59</sup> "Bozoyeba lisusu ndenge nini mitema na biso elembaki? 'Masiya na biso monene oyo totielaka motema, tala akangami na lokuta, na kati ya lisolo yango, mpamba te Alobaki: "kende kozwa mobali na yo," mpe atatolaki ete azalaki na mobali te. Sikawa, likambo yango ezongeli Ye.' Bozoyeba lisusu ndenge biso nyonso tokamwaki, mpe mpema esilaki biso?"

"Iyo, nazoyeba yango lisusu."

<sup>60</sup> "Na bongo bozoyeba lisusu maloba oyo elandaki? Alobaki: 'Olobi solo, mpo ozalaki na bango mitano, mpe oyo ozali kobika ná ye sikawa azali ya yo te.' Oo, bozoyeba lisusu liyangani ya matatoli yango sima na mwa zamba yango? Oh la la!" Bomoni, okokoka kokanga Ye na mbebá te. Azali Nzambe. "Oh," Simona alobaki, "ezali kaka..." Andele alobaki ete, "Yango ekati likambo mpo na ngai."

<sup>61</sup> Bartelemi alobaki: "Bózela, nakosepela kopesa litatoli moko. Nakoki kosala yango, bandeko?"

<sup>62</sup> "Oh, boye, nabanzi okoki na yo, tozali na ntango ebele. Ayei naino te, boye tólúka naino moke. Kende liboso, Bartelemi, pesá litátoli na yo."

<sup>63</sup> "Boye, moko na makambo minene mpo na ngai, bozokanisa lisusu ndeko na biso ya mwasi kuna na Yeliko, nkombo na ye Rebeka?"

"Iyo."

"Mpe mobali na ye azalaka na restaurant moko kuna."

"Ah-ah."

<sup>64</sup> "Mpe—mpe azalaki moto na mombongo, mpe nkombo na ye ezalaki Zakai."

"Iyo, iyo, Nazoyeba ye lisusu malamu."

<sup>65</sup> “Bozoyeba lisusu, azalaki—azalaki moko na bandeko na biso ya basi. Andimelaki Nkolo, mpe azalaki kobanga mingi ete Zakai áтика makambo yango eleka bongo kozanga koyamba Yesu. Mpe, oh, Zakai azalaki moninga malamu mpenza ya nganganzambe kuna. Na boye azalaki kobondela ete eloko moko ésalema ete miso na ye éfungwama, mpe ásosola ete oyo azalaki Molakisi, oyo azalaki Liloba na Nzambe litatolami, nde ekómaki mosuni kati na biso. Mpe tomekaki koyebisa ye mwasi... koyebisa ye mobali ndenge nini Yesu ya Nazarete ayebaki ba-sekelé ya mitema, kotalisáká ete Azalaki Liloba, mpo Liloba esósolaka makanisi na kati ya motema.

<sup>66</sup> “‘Bolémá,’ alobaki, ‘Ngai nandimaka nganganzambe. Oyo nganganzambe alobi ekoki na yango mpo na ngai.’ Mpamba te azalaki moto ya—ya masángá nyonso ya lokumu ya engumba, ba-Kiwanis mpe makambo mosusu nyonso, boyebi, boye a... ezalaki mwa mpasi mpo na ye kobwakisa likambo yango. Boye, Rebeka asengaki biso nyonso mpo na tóbondela—tóbondela. Mpe ntango nyonso tokokaki kosolola mpo na likambo ete Azalaki mosakoli, azalaki koloba: ‘Bolémá! Nganganzambe alobi, “Azali Belezebula. Azali molimo mabe. Asalaka yango na nguya ya zabolo. Mpe Azali bobele motangi ya makanisi na bato. Nde nyonso oyo ezali na likambo yango. Eloko moko ezali na yango te.” Boye eloko ya ndenge wana ezali na mokolo oyo te; totikali kozwa basakoli te mpo na mibu nkama na nkama. Ndenge nini Mobali wana, azali kutu na kaláti ya mondimi te, ndenge nini Akokaki mpenza kozala mosakoli? Oh, Azalaki ata moke te eloko moko ya ndenge wana!’

<sup>67</sup> “Kasi, boyebi, Rebeka, mwasi na ye, akobaki kotingama mpe kobondela. Mpe na ntongo moko ntango Yesu azalaki kokota na kati ya engumba, ee, tomoni ete, Rebeka ayebisaki biso ete Zakai abimaki na—na balabala, mpo na komona Ye. Boye ye azalaki kondima te ete Azalaki mosakoli, boye alobaki: ‘Nakokende kotala Ye malamu mpenza,’ ndenge atatolaki mpo na biso na restaurant na ye mokolo mosusu wana ntango tozalaki kolia. Boye amataki likoló na nzete ya sikaminosi moko, bongo alobaki, ‘Boyebi nini, nakomibongwanisa awa, boye Akozala na makoki ya komona ngai te. Nazali moto moke, ata bongo, mokuse mpenza. Mpe nazokoka komona Ye kuna na nse te, na kati ya bato mingi, boye nakomata kaka awa na nzete.’ Mpe akómaki esika bitape mibale—mibale bikutanaki, mpe afandaki wana, na kati ya bitape yango.”

<sup>68</sup> Oyo wana ezali esika malamu ya kofanda mpe kotalela likambo. Wana nde esika nzela mibale ekutanaka, ya yo ná oyo ya Nzambe; makanisi na yo. Wana ezali eloko moko malamu, kokanisa na ntina na yango.

<sup>69</sup> “Bongo alobaki, ‘Boyebi nini, Akokaki mpe kozala mosakoli. Akokaki kozala yango. Ekoki kosalema ete ngai nakoki kozala na libunga. Boye nakoyebisa bino likambo oyo, nakotala Ye

malamu mpenza; mpe Akoyeba ngai te. Boye, nakozwa kaka nkasa nyonso mpe nakobenda yango na kati boye, nzinganzinga na ngai, mpe nakomibongwanisa na lolenge ete Akomona kutu ngai ata moke te. Mpe nakotala Ye malamu ntango Akoleka awa. Mpe soki Amonani mpenza te lokola lolenge ya moto oyo alongobani, Nakoyebisa Ye mpenza ndenge nakanisaka, wana efandi ngai awa likolo na nzete oyo.' Boye atalaki malamu, mpe azalaki na lokasa moko mpo ákoka kotelema mpe komona Ye ntango Akabaluka na litumu.

<sup>70</sup> "Mpe ntango Akabaluka na litumu, kokitáká na balabala, boyebi, kotálaká longwa na ngambo moko kino na oyo mosusu, mpe bayekoli bazalaki koloba, 'Bótelema pembeni. Bolimbisi.' Mpe bato ná bana na bokono mpe bongo na bongo. 'Bólumbisi, Molakisi alembi mingi; ná liyangani monene wana ya lobi na mpokwa.' Mpe, na lolenge ya moto motema malamu alobaki: 'Bokoki mpenza kotelema mopanzi nabondeli bino mpe bólekissa Ye, wana Azali koleka na engumba, boye bokolina kotelema mwa pembeni?' Mpe Zakai afandi awa likoló na nzete, azotala Ye kuna na nsé.

<sup>71</sup> "Mpe Yesu ayaki mbala moko na nsé ya nzete yango, atelamaki, atombolaki miso mpe alobaki: 'Zakai, kita na nsé. Nakokende ndako elongo ná yo lelo, mpo na kolia bilei ya mpokwa.' Wana ekataki likambo mpo na ngai. Ayebaki ete azalaki kuna likolo, mpe ayebaki nkombo na ye, oyo ye azalaki. Wana ekataki likambo yango. Wana ezali Masiya, mpo na ngai. Iyo, mesie. Mpamba te, toyebi ete Masiya asengelaki kosala makambo yango. Na ntemble te. Boye Ye asengelaki kokende na ndako elongo ná ye, alobaki, mokolo wana mpo na kolia bilei ya mpokwa. Ntango monene nini oyo yango ezalaki! Tozoyeba yango lisusu."

<sup>72</sup> Boyebi, esengelaki kozala na ngonga wana, liyangani ya matatoli ezalaki kokóba. Boyebi, bayekoli oyo kuna na mbu, bazalaki kotatola, esengelaki kozala kuna na nsé ya molili ya mpokwa esika moko boye, kuna na ngambo ya mabele ya nordi, nde Satana akokaki komata likoló na ngomba mpe atalaki na nsé. Atalaki liyangani wana ya matatoli, mpe amonaki ete bakendeki elongo ná Ye te. Wana ezalaki libaku na ye malamu.

<sup>73</sup> Bomoni, nakanisi ete likambo yango ezali lokola kozonga lisusu, emizongeli yango moko. Bazalaki na, na kati ya kosepela ya liyangani ya kolamuka, bakendeki elongo ná Ye te. Mpe nandimi ete ezali na makambo ebele oyo ekomeli biso lelo, ete, na ntango oyo ya mobulungano, mpe sima na kolamuka monene oyo touti kozala batatoli na yango. Ekendeki mokili mobimba. Mótó ya kolamukisa esili kopelisama na Ekólo moko na moko, mpe ezali kopela; mayangani minene ya kobondela mpo na babeli; bato bazali kozwa Molimo Mosanto, ba-nkoto zomi mbala nkoto na nkoto. Mpe kati na kosepela likambo yango, lokola bayekoli wana bazalaki kotatola makambo oyo

Ye asalaki, “mpe, oh, tomonaki Ye kosala likambo *oyo*, mpe tomonaki Ye kosala likambo *oyo wana*,” Nandimi ete lokola bango, tokendeki elongo ná Ye te.

<sup>74</sup> Tomemami mosika na mabaku minene oyo—oyo kolamuka esili kotalisa. Tolandeli nde mabakú malamu ya kosala mbongo ebele, mangomba, kotonga ba-ndako minene, bisika minene ya ba-milion na ba-dollar, biteyelo minene, ndenge ya koyekolisama, mpe kosala ete denomination na biso ékola. Mpe na sima kozala na manáka na biso ya communisme, ya kotemela communisme, yango nde nyonso oyo biso tokoki kolobelala lelo. Mpe eloko ya liboso boyebi, Satana asili komona biso na manáka na biso ya kotelemela communisme, na manáka na biso minene ya denomination, mpe na “kobakisa milio moko mosusu” ya biso, mpe bongo na bongo, ndenge bazali na yango.

<sup>75</sup> Mpe tokei mosika na kozangáká kosala mayangani ya mabondeli mpe libatisi ya kala ya kozonga ya Molimo Mosanto, kino móto ekomi pene ézimisama nyonso. Bokoki kogángá, mpe komeka komema bato na etumbelo, mpe bakokende kuna kaka lokola basilá kokufa mpenza, etumba mpenza mpo báya. Na sima, kobenga batei mpo báya kobondela elongo ná bango, “Oh, mpo na nini abengisaki ngai?” Mpe bakokende kuna, mpe ezalaka mpenza mpasi mpo ózwa bango. Mpe bakotelema wana kaka mpo na miniti moke, bakotala yo, mpe bakozonga na bango kofanda na ba-kiti na bango. Mpo na ngai, móto esili kozimama! Likambo moko esili kosalema. Bóyoka! Eloko tosengeli na yango ezali liyangani ya kolamuka, oyo basumuki, bazotalela Klisto, bakobóngola mitema, bakopota mbangu na etumbelo, ná maboko etombwami likoló, bazogángá koluka mawa, mpe lingomba mobimba ekomi epelelo ya móto, ná nkembo ya Nzambe.

<sup>76</sup> Kosepela makasi na biso mpo na libaku ya kokólisa ba-denomination na biso, totongi biteyelo ya minene koleka mpo na koyekolisa batei na biso, mpe totindi bango mosika na Nzambe koleka ndenge bazalaki na ebandeli. Nzambe ayebanaka na mayele ya kelasi te. Ayebanaka na theologie te. Nzambe ayebanaka na nzela ya kondima. Okoki kolimbola Nzambe te. Azali mosika koleka kolimbola.

<sup>77</sup> Bótala likambo oyo esalemi, biso bato ya Pentecote oyo tomesáná kozala pentecotiste. Basi na biso basili kokata suki na bango, bapakoli-pakoli. Mibali na biso bazali kopesa yango ndingisa. Batei na biso bazali kopesa yango ndingisa. Bazobanga koloba eloko moko na ntina na yango. Lingomba ekobengana bango soki basali yango. Oh, tozali mpenza nde na bosenga ya kopetolama ya ndako, longwa na eteyelo kino na nse ya ndako. Ezali nsóni. Ezali kosámbwa.

<sup>78</sup> Mobali moko ayaki epai na ngai, kala mingi te, mpe alobaki, “Ndeko Branham, bato balingaka yo.” Kasi alobaki, “Ozalaka

ntango nyonso kotombokela bango, kotombokela basi yango, na oyo etali kozala na suki mokuse mpe makambo ya ndenge wana.”

Nalobaki, “Biblia elobá ete ezali nsóni mpo na mwasi kozala na yango.”

<sup>79</sup> Azali koyokisa mobali na ye nsóni ntango asali bongo. Mpe ezali mpenza elembó kotalisa ete osíli kokabwana na Nzambe. Bomikanisela, na likambo ya Samsona, suki milai ezalaki elembó ya Monaziri ete asilaki kokabwana ná mokili, mpo na Liloba na Nzambe. Mpe ntango bozali kokata suki na bino, basi, bozali kowangana ete bozali elembó ya Monaziri. Bosili kokende na Hollywood na esika ya kozónga na Biblia. Biblia elobaki: “Tiká éte bázanga kokata suki.” Bomoni, ezali nsóni, mpe batei bazali koloba eloko moko te na ntina na yango.

<sup>80</sup> Mobali oyo alobaki na ngai, “Mpo na nini otikaka basi yango kimia te?” Alobaki, “Bazuaka yo lokola mosakoli.”

Nalobaki, “Natikálá koloba te ngai nazali mosakoli.”

<sup>81</sup> Alobaki, “Bamonaka yo ndenge wana. Lakisa bango ndenge ya kozwa makabo ya molimo mpe kosala eloko moko. Osengelaki kolakisa bango makambo minene, makambo minene.”

<sup>82</sup> Nalobaki, “Ndenge nini nakoki kolakisa bango algebre na ntango oyo bazokoka koyekola ata ABC na bango te, ndenge nini kobika peto na likambo yango? Bokosala yango ndenge nini? Iyo, bóbanda na eloko ya liboso.”

<sup>83</sup> Mbula sima na mbula, nazali kokatisa ekolo mobimba, mpe ezali se kobeja mpenza ntango nyonso. Eloko moko ezali kotambola malamu te esika moko, ezali elongo ná Liloba te. Ékokamwisa te ete tozokoka kozwa móto ya kolamukisa te. Tozali na bosenga ya kozwa ntango ya kopetola ndako. Nzambe akosala yango soko moke te kino tózonga lisusu. Tozali na bosenga ya kozwa ntango ya kopetola ndako.

<sup>84</sup> Mpe yo mobali, okotika mwasi na yo kosala likambo ya ndenge wana, kolata ba-kupe! Baoyo wana bazali ba-Metodiste te, ba-Batiste te. Ezali ba-Pentecotiste, ya solo, “lolenge ya kosambela, Eleko na Lingomba ya Laodikia, móto te mpio te,” ná nkombo ya Pentecote, suka wana. Pentecote ezali nkombo te, ezali kobika likambo ya libatisi ya Molimo Mosanto, oyo epetolaka bato. Ékokamwisa te ete tozokoka kozala na mayangani minene ya lobiko na nzoto te mpe bongo na bongo, eloko moko etambolaki malamu te esika moko. Ezali Satana, amonaki biso komeka ko . . .

<sup>85</sup> “Ee, soki tolobi eloko moko na ntina na yango, bakotika na bango kozala bato ya lingomba.”

<sup>86</sup> Bóbosana te, babondelaka Baklisto te. Baklisto bazalaka bato bakém̄ba. Bazalaka mibali mpe basi ya Nzambe, baoyo batelemaka mpo na Nzambe, etali te oyo moto mosusu nyonso akoloba. Ozali na ntina ya kobondela bango te mpe kondimisa

bango, mpe kopakola bango malasi to kobembelisa bango lokola bana mike. Oyo wana ezali milona ya kati ya ndako, esangisámá, ezali malamu ata moke te, ekotikala kobota eloko moko te.

<sup>87</sup> Ezali kokanisela ngai lisusu, lokola . . . Ntango ya kotonga zálá elingi kokoka. Namonaki mwa bandeke ya mike-mike lelo, kuna, mwa bandeke mike-mike oyo ezalaki komema matiti na kati ya zála na yango. Ekoumela te kino bakobanda kotonga zála, kotia makei na bango mpo na kobota. Boyebi, ndeke moke ekoki kozala na zála ya makei, mpe ekoki kofanda likoló na zálá wana ya makei, mpe ekobongola-bongola yango sima ya miniti moke nyonso; ekozwa mwa makolo na yango kobongola yango, mpe kofanda wana. Sikoyo, soki atiki yango kozwa mpio, sima na yango kokómá móto ekopasuka te. Mpe akopumbwa mpe kokende komizwela bilei atondisi na monoko, mpe noki-noki akozonga kofandela yango lisusu.

<sup>88</sup> Mpe boyebi, mobange mama na ndeke wana, akokaki kofanda likoló ya makei yango, mpe kobongola yango sima na miniti mibale nyonso, mpe ezali te . . . ata komipekisa mpe kokila bilei kino akondi mpenza mpe akakoka lisusu kolongwa na zála te. Kasi bobele kaka, soki mama ndeke wana atikali kozala esika moko ná ndeke ya mobali, soki te makei wana ekopasuka te. Ata ndenge nini, ata boni boni okobembelisa yango, ekopasuka te. ekofanda kaka wana kati na zála mpe ekopola.

<sup>89</sup> Mpe soki etikálá kozala na ntango moko oyo lingomba Pentecote esengelaki kofanda elongo ná Mobali, Yesu Klisto; mpamba te tozozwa eloko moko te bobele zála etondi na makei ya kopola, bazali kowangana Kondima, kokótá na Lisanga ya Mangomba, mpe kobenga yango makambo minene, kofanda elongo ná pápa, mpe koloba “ezali ya molimo.” Likambo nini ná bino, bino ba-Pentecotiste? Boyebi te ete Biblia elobaki ete makambo yango ekokómá? Mpe tozali kogángá-ganga mpo ba-Metodiste ná ba-Batiste bazali kokótá, mpe makambo nyonso mosusu ya ndenge wana. Bozososola te ete ntango mongondo oyo alalaki mpongi ayaki kosomba Mafuta, ezalaki mpenza na ngonga oyo Mobali-na-libala ayaki? Mpe bawaki Mafuta te! Boyebi, Konetolama ekosalema na sekele mpenza, mpe kokende, moko na ba-ntango oyo, bokoyeba kutu te soki esalemi. Ekozala eleká, mpe bokomituna likambo nini yango esálemaki.

<sup>90</sup> Lokola Yoane ayaki na mokili. Mpe balobaki na Ye, balobaki, “Ee, Biblia elobaki, Eliya asengeli koya liboso.” Alobaki, “Asilaki koya, mpe boyebaki yango te.”

<sup>91</sup> Ekozala mpe bongo, mokolo moko, bakoloba, “Nakanisaki likambo oyo esengelaki kosálema liboso na eleko ya Monyoko. Nakanisaki Konetolama esengelaki naino kosalema.” Maloba yango ekoki kozóngá, “Esilaki kosálema mpe boyebaki yango te.” Uh-hah. Ntango ekoki kozala esili koleka ndenge bozokanisa. Oh, lamuka, lingomba! Malamu nátika yango;

nayáka awa ata moke te mpo na malakisi, Nakanisaki kaka ete nákotisela bino yango mpo bókoka kozala na likambo yango na pembeni.

<sup>92</sup> Bómikanisela, bandeko, Satana asili komona manaka minene oyo, lingomba moko ezomeka koleka oyo mosusu, denomination moko ezomeka koleka oyo mosusu, kolongola kozanga boyebi nyonso bazali na yango mpe kosalisa bango momekano ya psychologie, kosala ete psychologue moko atála moto yango liboso ete akende na elanga ya mosala. Pentecote! Te, oyo—oyo—oyo wana ezali ba-Presbytérian te, oyo wana ezali bato ya Pentecote. Koleka na momekano ya koyeba na mayele ya motó ezali kosengama na etonga moko ya ba-Pentecotiste, etonga monene, liboso ete ba-missionnaire bákoka kokende na elanga.

<sup>93</sup> Bongo soki bazalaki na momekano ya ndenge wana? Bazwaki momekano moko. Ezalaki momekano ya pentecote na ebandeli, ntango bazelaki na eteni na ndako ya likoló kino Mótó eutaki na Likoló, ná Nguya na Nzambe. Yango nde ezalaki momekano.

<sup>94</sup> Ezali te psychologue moko boye ya mokili, ná ndambo ya molangwa, atelemi wana azomekáká kozwa mokano, soki ozali na mwa kotuntuka moke, to eloko moko bongo, mpo na koloba: “Na ndenge ya mobimba olongobani te.” Nzokande etalisaka polele mpenza ete moto oyo azalaka na lolenge ya molimo mpenza azalaka moto ya kandá-kandá, asengeli kozala na lolenge wana mpo na kokota kati na Yango. Boye yango mpenza, bomoni, bazali kaka kobulunganisa oyo Nzambe asili koluka kosala na mibu ebele, mpe bayáka mbala moko ná manaka na bango mpe ya minene na bango...

<sup>95</sup> Basepelaka makasi mingi ntango bamonaka ebele na bato basangani elongo. Balobaka: “Soki nakokaki kokomisa bango nyonso bato ya Assemblee! Soki nakokaki kokómisa bango nyonso ba-Unitaire! Soki nakokaki kokómisa bango nyonso ba-Metodiste!” Ba-Metodiste bazali koluka kokómisa bango nyonso ba-Metodiste, ba-Batiste bazali koluka kokómisa bango nyonso ba-Batiste, ba-Pentecotiste kokomisa bango nyonso ba-Pentecotiste! Oh, okoki kosala eloko moko te na ntina na yango, Nzambe asili kobongisa bango longwa na kozalisama na mokili. Esengeli na biso koteya Nsango-malamu. Esili. Kasi ba-manaka na biso minene, tosili kokende zángá Mótó yango. Tosili kokende mpe tomisalelaki móto ya ndenge na biso moko, ndenge ezalaki.

<sup>96</sup> Mpe communisme na biso, sikawa tokomi kobanga mpenza, communisme esili kokóta, “Eloko nini yango nde ekosalema?” Kasi, boyebi, likambo monene ezali communisme te. Tika náyebisa bino yango sikawa, nazobanga communismte te.

<sup>97</sup> Kasi eloko oyo nazobangela, bino ba-Pentecotiste, ezali ete Likita oyo ya Mangomba ekokanga bino. Yango nde likambo. Ekozala na lolenge ya elembo na nyama, mpe ekosengela bókóta

kati na yango. Mpamba te bozali ebongiseli, bosengeli kokóta to kobima. Yango nde likambo, mpe moto malamu nyonso, moto na molimo, ayebi yango. Tosengeli na litatoli mosusu likoló na mbu, tozozwa yango sikawa. Mpe lingomba Pentecotiste na biso, bazali kaka komela yango mobimba, ndobo, singa mpe libende ya kozindisa, “Likambo monene nini oyo yango ekozala!” Na ntango oyo, Metodiste, Presbytérien, Lutherien, lingomba na Klisto, ná ba-Pentecotiste, bokosengela koboya—koboya malakisi monene na bino ya bantoma, mpo na kokóta kuna. Ekosengela na bango kosala ndenge moko. Okozala na eloko moko te ya kosala kati na yango. Nyonso ezali kokembisama na Roma, ezali mpenza likambo oyo etalisami polele. Makomi elobi bongo.

<sup>98</sup> Likambo nini ná batei oyo bazali kotika makambo oyo ékoma na lolenge oyo, kozanga kokebisa bato? Nzambe akotuna bango na maboko na bango. Kaka na ntango oyo ya mobulu, bazalaki kati na mobulu, bazalaki bongo. communisme nde ezali kofanda te; ezali Likita ya Mangomba, nde ekomela etónga yango mobimba. Mpe bóbosana te, ntango bolobi, “Ekozala te...” Ékosalema, na ntango wana ntango esili koleka. Bosili kozua elembo na nyama. Bokomi eteni na likambo yango na ntango wana.

<sup>99</sup> Ekozala malamu ete ókabwana na yango sikawa, iyo, mesie, tiama elembo kati na Bokonzi na Nzambe. Nzoto ya Klisto ezali Nzoto ya Klisto oyo emonanaka te, oyo babátisamaka kati na Yango na nzela na Molimo Mosantu; ezali te kobakisama kati na Yango, kotiama kati na Yango, kolobelana kati na Yango, kosolola minoko na sika kati na Yango, kogánga kati na Yango. Babótamaka kati na Yango, na nzela na Molimo Mosantu. Ya solo. Na ntembe te.

<sup>100</sup> Sikawa tozali komona ete makambo oyo, mobulu eyaka nyonso na mbala moko. Oh, zabolo atalaki bango mpe alobaki, “Ah-hah, basili kokóta kati na loyengé, bazali bobele kuna kopumbwa-pumbwa, kogánga, kolekisa ntango malamu mpenza. Boyebi nini, sikawa mpenza nde ntango na ngai ya kozindisa bango. Nakosilana ná bango sikawa.”

<sup>101</sup> Na bongo atelemaki likoló na ngomba mpe abandaki kopupola pema ya mbondó na ye, fiuu: “Ntango ya bikamwa esili koleka. Sima na nyonso, nandimi ete bato oyo bazali kaka motema móto-móto. Nakanisi basengelaki koleka na—na—na momekano ya makanisi ya motó liboso ya kokende na bilanga ya mosala na bikolo mosusu.” Ba-Pentecotiste! Ah-ha. Bomoni péma ya mbondó na ye ezali koboma Liloba, “O, nabanzi ete Ezali eloko mosusu, na—nandimaka yango...” Bomoni, bazali kozonga semba lokola ba-denomination mosusu nyonso oyo etikali esalaki, yango mpenza nde nzela oyo bazali kotambola kati na yango. Bako, ezoboma yango. Bobele na ngonga oyo bokómisi yango ebongiseli, ebomi yango. Ezalaka ntango nyonso

bongo. Ekozala bongo ntango nyonso. Ekotelema lisusu ata moke te. Etikálá koyebana ata moke te na histoire. Na—na Eleko ya Lingomba ya Laodikia oyo, Klisto azalaki libanda na lingomba, azali kobeta, koluka kokota. Mpe bakoki koyikela Yango mpiko te. Bakoki koyoka Yango te. Sikawa, tomoni ete, ntango oyo tozali kobika, mobulu esili kokota.

<sup>102</sup> Mpe tobandi komona ete bikamwa bizali kosalema lisusu te, ndenge ezalaki kosalema. Babeli bazali kozonga ndako ná bokono. Ezali mpo na Nzambe te. Ezali mpo na kozanga kolamuka kati na bato. Kolamuka ezali te. Ba—bakofanda mpe bakoyoka; bakozonga ndako, balobi, “Ee, nabanzi ezalaki mpenza malamu. Ah—ah.” Bomoni, moléndé wana ezali te. Eloko wana kati na bato, oyo esengelaki kozala wana, ezali te.

<sup>103</sup> Nazoyeba lisusu eleki mibu zomi na mitano, awa na Arkansas, ntango nazalaki na mwa liyangani moko kuna na Jonesboro, ntango bato penepene nkoto ntuku minei bazalaki komeka koya na likambo oyo, koya na liyangani na engumba moko ya bato penepene nkoto zomi na mitano. Mpe bazalaki kolala na nsé ya ba—tracteur ya coton mpe biloko mosusu nyonso, mpe bazalaki kozipa ba—papier likoló ya bana na bango ya malali, kaka mpo bákota na kati. Bazalaki kofanda na bifandelo na bango mpe bakokaki kolongwa te, mói ná butu, mpe bakotinda balingami na bango kokende kosombela bango lipa ya humburger ná mo—molangi ya sacré; mpe bakotikala wana, mokolo na mokolo, mokolo na mokolo. Mitema na bango ezalaki kopela, na móto. Bobele mwa likambo oyo Nzambe asalaki, epesaki bango móto. Mpe bato nkama na nkama bayaki.

<sup>104</sup> Azali bobele Nzambe moko yango, na mpokwa oyo, ndenge Azalaki eleki mibu zomi na mitano. Azali bobele Nzambe moko yango, na mpokwa oyo, ndenge Azalaki ntango Akelaki likoló mpe mabelé.

<sup>105</sup> Kasi ezali nini? Biso nyonso tomemamaki na kosepela mingi mpe tolingaki kotóngá bibongiseli na biso, tolingaki kotonga oyo, mpe kotonga oyo, mpe kosala eloko moko ya monene mpe ya kongenga, kokokana ná ba—Jones, ná ba—Metodiste, ná ba—Batiste, ná ba—Presbytérien. Bozali ya bango te. Te, bozali ya bango te. Bango bazali bato ya denomination, yango ezali malamu, eloko ya kotelemela bango ezali te. Baklisto ya malamu mingi bazali katikati na bango, kasi bosengelaki komisangisa na etonga ya bazangi kondima wana te. “Bato oyo bazali kowangana Nguya na yango,” bosengeli kozwa ngámbo ná bango te.

<sup>106</sup> Boyebi, kpokoso na yango ezali ete, bozali komeka komema Hollywood na kati ya lingomba. Eloko nde bosengelaki komeka kosala ezali kobimisa Hollywood na lingomba. Bomoni? Bozali komeka koyeisa ndako na bino kitoko mpenza, bozali komeka kokómisa denomination na bino monene mingi, kino ekobenda

bokebi mpenza ya bato. Tokoki kokende na ngámbo na bango te. Esengeli nde tóbenda bango na ngámbo na biso. Makambo nyonso ya kongenga, bóbosana te, Hollywood engengaka ná kimokili, na ntango oyo Nsango-malamu engalaka na komikitisa. Bokeseni ezali mpenza kati na kongenga mpe kongala. Nsango-malamu engalaka na komikitisa, na bopolu, mpe kosókema, ná nguya. Na ntango, Hollywood ezali kongenga, mpe bato nyonso bazali kobelela mpe kosala makelele, mpe komipesa na yango. Bomoni? Tozali na bosenga na yango te.

<sup>107</sup> Tolinci kobika Pole ya boye. Alobaki, “Bino bozali móngwa ya mokili.” “Soki móngwa ebungisi elengi na yango,” wana nde makasi na yango kati na Nsango-malamu. Tosengelaki kozala na eloko moko ékosala kati na mangomba na biso, ete ba-Metodiste, ba-Batiste, ba-Presbytérian, mpe bango nyonso, bázwa mposa ya koya. Tosengelaki kozala mpenza móngwa! Móngwa epesaka mposa, móngwa ekelaka mposa. Móngwa ezali elengi yango, soki ekutani na eloko. Esengeli kokutana na eloko.

<sup>108</sup> Mpe tomoni ete, ba-loyengé minene na biso ezali koluka komikokanisa na ba-Metodiste ná ba-Batiste, ná bandako minene mpe bisika minene, mpe bato bayekolá malamu, mpe biteyelo minene koleka mpe biteyelo ya likolo ya minene koleka, mpe makambo nyonso ya ndenge wana. Tosili kokóta kati na loyengé, mpe tala mobulu ekóti.

<sup>109</sup> Mpe likanisi ya molimo etalaka zinga-zinga mpe elobaka: “Tala, zela naino mwa moke awa, biso nyonso tokosengela nde kokóta Likita ya Mangomba wana? Etónga na biso nyonso mobimba ekokóta kati na yango?” Ya solo mpenza, bokokóta. Ezali mpenza bongo. Bótala malamu mpe bómona soki ezali bongo te. Biblia elobaki ete bokokóta, ya solo mpenza, mpe Klisto akozala na libanda. Sanza eyindaki yango moko liboso pápa (ya liboso oyo atikálá kokende na Roma), na mpokwa wana, kolakisa bino elembu na likoló. Elobamaki liboso te, esalaki bongo. Ndenge Nkolo azali kosala makambo na mokolo oyo, kitoko mpenza!

<sup>110</sup> Bongo na eleko monene ya molili oyo, ntango bazalaki kuna, mopepe eyaki. Elikya nyonso ya kobika esilaki. Sikawa, bokosala nini soki denomination na bino ekoti na Likita ya Mangomba? Bongo likambo nini ekosalema na biloko minene nyonso na biso oyo totongaki awa na mokili, elikya ya suka ekei?

<sup>111</sup> Kasi boyebi, wana bakomaki pene na kongángá, mpe elikya nyonso esilaki kokende, bakokaki kobikisama te; mpe na mbala moko, bamonaki Ye koya, kotamboláká likoló na mai. Na ntango ya molili, Ye ayaki, azotambola.

<sup>112</sup> Boyebi nini? Ntango Atikaki bango, Ayebaki ete likambo wana ekosalema, bongo Amataki na ngomba ya likolo koleka oyo ezalaki na mboka yango. Na ntango omati likolo koleka, nde

okoki komona mosika koleka. Mpe Amataki likolo mpenza mpo Ákoka kotala bango malamu, boyebi.

<sup>113</sup> Mpe Ayebaki ete likambo oyo ezelaki koya. Alobaki liboso ete mokolo oyo ekozala awa. “Pelamoko esalemaki na mikolo ya Sodoma, ekosalema mpe bongo na boyei ya Mwana na moto, ntango Mwana na moto azali komonisama.” Bongo, Mwana asengeli komonisama. Libota oyo ya nkanja mpe ya ekobo ezali koluka elembo. Ekozwa elembo moko. Ekoboya yango lokola basalaki na ntango wana, kasi ekozala elembo ya lisekwa. Azali naino na bomoi, kosálaká ndenge Asalaki.

<sup>114</sup> Tomoni ete, na eleko monene oyo, bayekoli nyonso wana bazalaki kati na kobanga, Amataki likoló mpo Ákoka kotala bango malamu. Afandaki wana likolo na ngomba, kotaláká bango malamu.

<sup>115</sup> Boye sikawa Amataki likolo na ngomba te na mbala oyo, kasi Ye amataki longwa na nkunda, amataki kati na mipepe, mosika koleka sanza, minzoto, kino Amataki likolo mingi na lolenge ete Asengeli kobwaka miso na nsé mpo na komona Lola. Mpe tala Afandi wana, na esika Likolo. Sikawa liso na Ye ezali likolo na ndeke moke, mpe nayebi ete Azali kosenzela likolo na biso. Azali kosenzela.

<sup>116</sup> Mpe awa mpenza na ngonga oyo ya molili, ntango mangomba nyonso ekótí kati na ba-manaka minene, mpe bazali na manaka *oyo* mpe manaka *oyo kuna*, bango nyonso basali ba-manaka lokola mangomba mosusu nyonso, ba-denomination. Mpe likambo nini esalemaki? Na ngonga ya molili, na ntango bato oyo batóndisamá solo na molimo, bazali komituna, “Likambo nini ekosalema? Bótala bana na ngai!” Mobali akoloba, “Bótala mwasi na ngai! Bótala *oyo!*”

<sup>117</sup> Mpe babimisaka liyangani ya mabondeli ya Lomingo, to ya mokolo ya Misato na mpokwa, liboso na ntango, mpo bakoka kokende kotala *Biso Tolinci Sucy*, to eloko moko ya ndenge wana, na televizió. “Balingi na mokili, koleka balingi na Nzambe.” Bazali kosala lokola bango.

<sup>118</sup> Nayebisaki mwasi moko mokolo mosusu wana, alataki elamba oyo ekangaki nzoto na ye makasi. Nalobaki, “Ndeko mwasi, elambá na yo ekangi yo makasi mingi. Ekoki koyokana malamu te mpo na ngai náyebisa yo yango, kasi ezali bongo. Ozali Moklisto, mpe okomikomisa libanga ya libaku.”

<sup>119</sup> Alobaki, “Malamu, Ndeko Branham, oyebi nini?” Alobaki, “Oyo ezali lolenge bobele moko oyo bango bazosala.”

<sup>120</sup> Nalobaki, “Bazali naino koteka bilamba ya koteka, mpe bazali na ba-masini ya kotonga bilamba. Ndenge ya komilongisa ezali te.” Iyo.

<sup>121</sup> Yoka, tika náyebisa yo likambo moko, molingami moninga na ngai. Ezali te mpo na kotúmola yo. Te, mesie. Nazali nde

komeka kobatela yo mosika na bolozi. Na ntango nyonso oyo molimo wana ezali kati na yo, okosala yango. Ya solo. Osengeli kobotama libanda na yango. Sikawa bokoki kosala oyo bolingi na ekebiseli wana, kasi bótika náyebisa bino eloko moko, bomoni, “Epai wapi motema na yo ezali, kuna nde bozwi na yo ezali.”

<sup>122</sup> Tika náyebisa bino. Okoki kozala peto lokola folólo ya líbeke mpo na mobali na yo, mpe okoki kozala na yo peto mpenza kaka lokola folóló ya líbeke, elenge mwasi, mpo na moninga na yo ya mobali, kasi mokolo moko Nzambe akosala ete óyanola mpo na ekobo oyo osalaki. Okweisami ntango ozali kolata ndenge wana. Yesu alobaki: “Ye oyo akotala mwasi na mposa mabe mpo na kolula ye, asili kosala ekobo ná ye na motema na ye.” Mpe ntango moto wana akosengela koyanola, mosumuki wana, mpo na kotala yo, mpo asalaki ekobo, nani atalisaki yango epai na ye? Bókanisa yango. Bino basi ba-Pentecotiste, nsóni na bino! Bomoni? Nsóni na bino!

<sup>123</sup> Nalingi bino, yango nde ntina nazali koloba bongo. Bolingo esembolaka.

<sup>124</sup> Tozali kati na loyengé monene, loyengé monene ya molato. Ezali kaka lokola nde, elandi lolenge lokola mokili. Alobaki: “Bólínga mokili te, to makambo ya mokili te; soki bosali bongo, bolingo na Nzambe ezali ata na kati na bino te,” Etali ngai te boni boni okoloba minoko ya sika, opumbwaka-pumbwaka, obinaka, okataka suki, olataka bilamba ya ndenge wana. Yo mobali nde opesi ndingisa yango. Ba-mbuma na yo moko ezali koyebisa yo epai wapi ozali. Ezali mpenza solo. Ékokamwisa te ete tozali na kati ya mobulu oyo tozali na yango, ná mipepe ya communisme, mipepe ya makambo ya ba-losambo, mipepe ya ebongiseli ya likita ya mangomba!

<sup>125</sup> Ezali—ezali ntango ya kosangana, ntango ya koyanganisa. Makita ezali koyanganisa lingomba ya basali, mpe koswana-swana mpo na yango. Bikólo ezali na—na Bomoko ya Bikólo bazali kosangana. Mangomba ezali kosangana elongo. Oyo nyonso ezali kolakisa nini? Ezali kolakisa ete Klisto ná Mwasi na libala bazali komilengela mpo na kosangana. Yango nde likambo ezali kolobel. Bililingi nyonso ya makambo oyo ezali kolakisa koya ya eloko ya solo. Sikawa, bótala malamu wana tozali ksilisa, mpo nabandi kokómá sima mpenza ya ntango.

<sup>126</sup> Mpe sikawa bótala, na ngonga monene wana, ntango elikya nyonso ya kobika esilaki kolongwa, bamonaki Moto moko koya, kotambola likolo na mai, azalaki kotambola. Mpe likambo yango, eteni ya mawa, bójoka na bokebi, eloko bobele moko oyo ekokaki kosunga bango, bazalaki kobanga yango. Balobaki, “Ezali komonana lokola molimo. Ekokaki kozala bongo, boyebi, molimo.”

<sup>127</sup> Yango nde ezali kosalema lisusu! Bazali kobanga Yango. Bazali kobanga masapo, bazali kobanga lolenge moko ya nguya ya zabolo; nzokande Yesu alobaki ete Ekosalema na mokolo oyo. Eloko bobele moko oyo ekoki kosunga bango ezali Yesu Klisto. Ezali denomination mosusu te, bango nyonso bakosangana elongo te; oyo wana ekokómisa nde yango mabe koleka liboso. Eloko bobele moko oyo ekoki kosunga bino ezali nde Yesu Klisto.

<sup>128</sup> Mpe ntango Alakaki ete Akozonga na mikolo ya suka, na lolenge oyo, mpo na kosala likambo oyo, kolakáká (kaka ndenge moko liboso ete mwana na elaka ázónga epai na Abraham, momboto ya liboso) momboto mokonzi ya Abraham, Yesu a... alobaki tokomana likambo yango moko. Liboso na Mwana na elaka, Nzambe akomimonisa Ye moko kati na nzoto mpe akosala mpenza ndenge Yesu asalaki, ndenge Alobaki Akosala, kaka ndenge alobaki ekosalema na mikolo ya suka. Mpe awa bilaka nyonso wana, oyo tokoki kotalisa yango polele, pene na ba-zomi na mibale, awa mpenza liboso na bino, ete likambo oyo nde esengelaki kosalema.

<sup>129</sup> Mpe mangomba, oyo esengelaki kozala maboko polele, mpo na koyamba Yango, “Nazali kobanga Yango mwa moke. Ezali na etóngá na biso te, bomoni.” Mpe bazali kobanga Yango. Eloko bobele moko oyo ekoki komema bango na Klisto, ezali Klisto Ye moko, mpe bazali kobanga ete Ezali kobangisa. “Oh, nayebi te. Ekoki kozala molimo, bomoni. Mpe nayebi Yango te.” Babangaki eloko kaka moko oyo ekokaki kosunga bango.

<sup>130</sup> Mpe na ngonga yango ya molili, ya nsomo, lingomba ya baoyo baponami, etóngá wana oyo efandaki kuna, babangaki ete ekoki kozala elímá, balingaki kozala na eloko moko te ya kosala ná yango. Bongo Mongongo kitoko wana eyaki: “Bóbanga te. Ezali Ngai.”

<sup>131</sup> Azali Liloba, boye te? Abongwanaka ata moke te, mpo na kozala Liloba. Sikawa, bozoyoka te Liloba koloba, na mpokwa oyo: “Azali motindo moko lobi, lelo, mpe libela. Bóbanga te; ezali Ngai”?

Tógumba mitó.

<sup>132</sup> Tata na Likoló, mpo—mpokwa ezali molungé. Ba-ngonga ekomi molili, Mótó esili kolongwa na etumbelo. Ozali kolokota mboto kati na elanga. Olobaki, “Bokonzi ezali lokola moto oyo azwaki monyama mpe akendeki na mbu, abwakaki yango na kati, pe ntango abimisaki yango. Bokonzi ezalaki ndenge wana.” Nkolo Nzambe, mokolo moko, mbisi ya suka wana, oyo ezali kati na mai wana! Olobaki: “Bazuaki ya ndenge nyonso.” Monyama ya Nsango-malamu wana ekangaka biloko ya ndenge na ndenge; ba-nkóba, kosakósá, alúlu, nyoka, mbisi oyo eliaka mbisi mosusu. Toyebi te eloko nini yango ekangi, kasi ezalaki na mbisi moko kuna oyo Ozalaki koluka. Yo ozali Ye oyo azali Zuzi.

Kasi tomoni, noki noki, nkobá, kosakósa, mpe bamosusu nyonso, bakozonga lisusu na kati ya potopoto, kozonga na mai. Kasi mokolo moko, mbisi ya suka wana oyo ebongisámá, eponamá liboso mpo na koya, eteni ya suka wana ya Nzoto yango, ekobima na libeke yango.

<sup>133</sup> Obwakaki monyama na mikolo ya Luther, ná ya Wesley, Alexander Campbell, John Smith, Calvin, Knox, Finney, Sankey, bongo na bongo; na eleko ya Pentecote, mikolo ya F. F. Bosworth, mpe Frochman, bato minene wana. Obwakaki minyama, mikolo ya Billy Sunday, kati na bileko nyonso.

<sup>134</sup> Mpe sikawa, Ozali naino kokoba kokómба kati na mbu. Ezali na moko na bango oyo afandi awa na mpokwa oyo, Nkolo? Soki ezali bongo, tika ete bázala lokola mwa mwasi wana na liziba. Ata na lolenge na ye ya kindumba, azalaki kaka na makoki ya koyeba ete Yo Ozalaki Masiya. Amonaki elembo wana. Yango ekataki likambo. Alobaki, "Namoni ete Ozali mosakoli." Azalaki na likanisi te ete ekokaki kozala Masiya. Alobaki: "Tozali kozela Masiya," na elobelí mosusú. "Toyebi ete ntango Masiya akoya, Akoyebisa biso makambo oyo." Mpe Olobaki, "Ngai nazali Ye." Yango ekataki likambo.

<sup>135</sup> Sikawa, na mpokwa oyo, Nkolo, tika ete bámona ete, "Ezali Ngai; bóbanga te. Ezali elaka na Ngai." Bikisa babeli, Nkolo, bikisa babúngi, tondisa bazángi.

<sup>136</sup> Tika ete tóbima na mpokwa oyo, mpe tóloba na mitema na biso, wana tozali kokende, lokola baoyo bautaki na Emau, "Mitema na biso ezalaki kopela kati na biso te wana Azalaki kosalela biso na mpokwa oyo kati na ndako oyo, Bozali na Ye ya Bonzambe!" Ndenge bayebaki ete ezalaki Yo, babengisaki Yo na kati mpe miso na bango efungwanaki. Tika ete moko na moko na biso, na mpokwa oyo, ábengisa Yo. Soki tososoli Yango te, tika ete tóbengisa Yo, ata bongo. Yango nde lolenge bobele moko oyo Okoki komimonisa.

<sup>137</sup> Mpe tomoni lolenge oyo Omimonisaki sima na lisekwa na Yo, Osalaki likambo moko na lolenge moko oyo Osalaki liboso ya kobakema na ekulusu na Yo. Sikawa, yaka na mpokwa oyo, Nkolo, Olobaki ete Ozalaki "motindo moko lobi, lelo, mpe libela." Sala lisusu, mpo na biso, ndenge Osalaki na mikolo oyo Ozalaki awa kati na nzoto, awa na mokili. Tokokende na ndako, mitema mingengisami, lokola bango. Na Nkombo na Yesu tobondeli. Amen.

<sup>138</sup> Sikawa na liyangani, na mpokwa oyo, nayebi ete molunge ezali mpenza makasi, mpe totikali na miníti ntuku mibale mpo na kobima na ngonga esengeli. [Maloba mazangi na eteni oyo ya bande—Mok.] Nazali... .

<sup>139</sup> Nakoki te kopekisa to kokima makambo oyo nasalaka. Nazali kotambwisama na Eloko moko, Nazalaka bongo ntango nyonso, bomoi na ngai mobimba, mpe ezalaka na yango solo

ntango nyonso. Etikálá kolobela ngai eloko mosusu te bobele oyo ezalaka kati na Biblia. Nakoki kopekisa yango te. Nakoki kosala eloko mosusu te mpo na yango. Esalaka yango kaka, ata bongo. Mpe nandimi mpenza ete, soki nazali na botosi, moto moko akozala na bosenga na yango. Mpe nakozala sembo. Mpe na Mokolo yango, nalingi ete, lokola Santu Paulo alobaki: "Makila ya moto moko te ezali na loboko na ngai." Ah-ah. Na—nalingi koyebisa bino Solo. Ezali te ndenge nazali . . . Nalingi bino.

<sup>140</sup> Mpe soki ozalaki na mwana mobali moko moke . . . Sikawa ókanisa yango, madame, yo oyo napamelaki mpenza eleki mwa ngonga, bino bandeko basi ná suki bakátá mpe nyonso wana. Soki ngai . . . Soki ozalaki na mwana moko moke ya mobali, oyo afandaki na balabala, mpe olobaki: "Junior, cheri, ekozala malamu ete ókota na ndako, cheri. Ekokí kosalema ete, nayebi te, ntango mosusu bakokumba motuka zingazinga na yo." Olingaka mwana yango te. Ezali solo. Okobima kuna mpe okobenda ye na makasi mpe kosembola ye, to okosala ete ákota na ndako. Ezali solo. Olingaka ye.

<sup>141</sup> Ndenge wana nde Nsango-malamu ezalaka. Nzambe alingi bino. "Mpe baoyo Ye Alingaka, Ye apesaka etumbu mpe apámelaka mwana nyonso oyo ayaka epai na Ye." Soki bokoki koyikela etumbu mpiko te, bokei na bino mpe bosiliki mpo na likambo yango, na ntango wana bozali bana makángó, bozali bana na Nzambe te. Na bongo bóbosana te, ezali bobele Likomi.

<sup>142</sup> Sikawa liloba kouta na Ye, liloba moko, ekozala na motuya mingi koleka oyo nakoki koloba, bomoi mobimba mbala bamilio. Ezali Ye. Toyebi elaka na Ye. Toyebi likambo oyo Alakaki kosala. Sikawa nayebi te soki . . . to . . . toko kobanda na . . .

<sup>143</sup> Akabolaki lisusu ba-kaláti? Bokabolaki ba-kaláti lelo? Ezalaki nini? J, malamu. Malamu, mpo na kobatela ntango, tóbanda kaka longwa na motango moko. Sikawa, ntango mosusu bazali bazali na bisika nyonso na ndako oyo. J, motango moko.

<sup>144</sup> Boye sikawa tozali mpenza na molongo mpenza te. Tobandaki longwa na, mbala moko longwa na oyo, koleka ntango, bamosusu na liboso mpe na sima, mpe zingazinga, kasi tozali na nyonso zingazinga awa. Kasi bato nyonso oyo bayáka, mikolo nyonso, bazali na libaku ya koya kokótá na molongo. Yango elingi koloba te ete mpo ozali awa . . .

<sup>145</sup> Bato boni bayebi, na liyangani oyo, ezalaki na bato ebele penepene mbala mibale oyo babikisamaki na kati na eyanganelo, koleka baoyo babikisamaki awa na etumbelo? Solo mpenza, boyebi yango. Bomoni, kaláti ya mabondeli ezali kaka mpo ya komatisa bato awa, komema Molimo Mosantu katikati na bango, kaka na ndenge homesaná kosala yango. Tosengeli kutu na yango sikawa te. Tokoki kotika ba-kálati ya mabondeli.

<sup>146</sup> Kaka ndenge tosalaki lobi na mpokwa, tozalaki na ba-kálati ya mabondeli te lobi na mpokwa. Molimo Mosantu akitaki

katikati na baoyo bazalaki na ba-kaláti ya mabondeli te. Mpe namonaki makambo mingi, nalobaki ata eloko moko te na ntina na yango, mpo nayebaki te soki ezalaki bongo to te. Ezalaki naino molili likolo na bango, mpe natikaki na ngai yango kimia. Nayebaki te. Elingaki kosala malamu moko te kobenga yango. Nyonso oyo Ye alobi ezali malamu, boye yoka oyo Ye alobi.

<sup>147</sup> Sikawa olobi ete ezalaki J? J, motango moko? J, motango moko. Nani azali na kalati ya mabondeli? Tombola loboko. Ekoki kozala ete osali libunga, mwana; esengeli kozala mwa... Oh, bolimbisi. Oh, kuna na nsima mpenza, esóngó na etutú. Yaka awa, mandame. Ba—bayáka kaka koya na ba-kaláti yango, mwana na ngai ya mobali, Ndeko Borders to Billy, moko na bango, mbala mosusu bango mibale, basangisaka ba-kaláti yango liboso na bino, na sima bakopesa yo kaláti na yo, nyonso oyo olingi. Toyebi te, ezali kaka... *Oyo* akoki na ye kozwa motango mitano, mpe *oyo kuna* azwi motango sambo, *oyo* azwi motango zomi na mitano, mpe *oyo wana* ntuku libwa na mitano, mpe toyebaka na biso te. Na sima, lisusu, ntango nayáka, nakobenga kaka, esika nyonso oyo eyei na motema na ngai, nakobenga kobanda wana, ézala ata esika nini. Kaka na... Soki nalobi... ntango mosusu nakotanga bato boni bazali na molongo moko, mpe nakaboli yango na baoyo ya molongo oyo bongo nakamati eyano. Bomon? Na bongo, soki bongo te, boye na, kaka... nyonso oyo ekoya na makanisi na ngai liboso, nde nabengaka.

<sup>148</sup> Motango moko. J, motango mibale. Motángó mibale, motángó misato, motángó minei, mitano, motango motoba, nsambo, mwambe, libwa, zomi, tika ete báyá, bomoni. Moko, mibale, misato, minei, mitano, motoba, nsambo, mwambe, libwa, zomi. Ezali malamu. Ezali bongo nde, yaka... Zela, moto moko akei na ngámbo mosusu. Nazalaki... Moko, mibale, misato, minei, mitano, motoba, nsambo, mwambe, libwa. Ezali solo. Sikawa, awa, yango oyo, zomi. Malamu.

<sup>149</sup> Zomi na moko, zomi na mibale, zomi na misato, zomi na minei, zomi na mitano. Ezali na mitano mosusu. Moko, mibale, misato, minei, mitano. Malamu, ezali malamu.

<sup>150</sup> Zomi na motoba, zomi na nsambo, zomi na mwambe, zomi na libwa, ntuku mibale. Moko, mibale, misato, minei. Namoni bobele minei. Ntuku mibale, ntuku mibale ayanoli? Malamu. Sikawa, tolinci te ete bato mingi koleka bátelema na mbala moko. Sikoyo soki tosilisi na baoyo, mpe ntango ezali naino mingi, tokokóba na ndambo mosusu. Tobengaka te... Ntango mosusu to...

<sup>151</sup> Tóme ka mwa ndambo mosusu. Tóme ka lisusu mitano. Ntuku mibale na moko kino ntuku mibale na mitano, na katí ya ba J, tika bango bátelema soki bokolina. Ntuku mibale na moko kino ntuku mibale na mitano. Moko, mibale, misato, kuna na sima

mpenza, minei. Moko, mibale, misato, minei, mitano. Malamu, sikawa tótelema wana. Bato ntuku mibale na mitano bazali na molongo, mpe bazali—bazali komitia na molongo awa.

<sup>152</sup> Sikawa nakosenga bino lisalisi moko. Bokolina kopesa ngai bokebi na bino mpenza... Bópesa Nzambe bokebi nyonso na bino, mpo na miniti zomi na mitano, zomi na motoba ekolanda. Bokolina kosala yango? Mpe bokolina kosala likambo oyo, kofungola mitema na bino? Sikawa, bómikanisela te likambo oyo nalobi. Bótika te ékita na mokongo na bino, lokola mai ezali kosopana na mokongo ya libata, ndenge lisesé ya kala elobaka. Bósala bongo te. Bólandela likambo Oyo.

<sup>153</sup> Soki nayebisi bino likambo moko oyo ezali kati na Makomi te, mpe elaka mpo na eleko te, bozali na esingisi ya komonana ná moyangeli awa mpe koya koyebisa ngai likambo yango. Ya solo. Na—nalakisaka eloko mosusu te bobele oyo ezali kati na Liloba. Mpe soki natikali sembo ná Liloba yango, mpe soki nalobi Ezali ndenge wana, mpe Nzambe... Ezali kati na Bíblia. Soki Mwanje na Nkolo ayebisaki ngai likambo moko oyo ezalaki kati na Bíblia te, ekozala Mwanje na Nkolo te. Ya solo. Atikálá ata mbala moko te koyebisa ngai eloko moko te bobele oyo ezalaki kati na Liloba yango, mpe bino bozali batatoli na ngai. Atikálá koloba likambo moko te, kati na nkáma na nkótó mbala nkótó, mpe na nkota ya mokili, oyo ata mbala moko Atikálá koloba likambo moko ya lokuta, to koloba likambo oyo ekokisámá te.

<sup>154</sup> Bóyoka. Bótuna moyangeli mpe bamosusu awa. Oyo bino nyonso bozali komona awa, ezali ngambo ya pete ya likambo yango. Ezali bongo, bandeko? [Bandeko balobi, "Ya solo."—Mok.] Ee, kuna, mpe kuna na bomoi ya nkukú, na esika Alobaka: "Kende na esika oyo, mpe okomona likambo oyo. Mpe likambo oyo ekosalema. Mpe lóbá boye awa, na nsé awa." Ezalaka mbala na mbala, ntango nyonso, bomoni, mbula na mbula. Bato oyo bazali na eyanganelo bazali komona mwa—mwa makambo ya mike mike. Kasi sikawa soki bokozala na limemia.

<sup>155</sup> Sikawa, bato nyonso oyo batelemi awa na molongo ya mabondeli oyo, bazali bapaya epai na ngai? Bótombola maboko soki bozali bongo. Malamu. Bato boni bazali kuna, oyo boyebi ete nayebi eloko moko te na ntina na bino? Bótombola maboko na bino. Sikawa, wana... Matondi. Ézala ozali wapi, soki ozali kuna na balcon, kuna na sima esóngó na etutú, kuna na nse kino awa, ata bozali wapi. Nako...

<sup>156</sup> Sikawa, oyo ezali mpo na bolamu na bino. Oyo ezali mpo na litomba na bino. Bomoni, oyo ezali mpo na litomba na bino.

<sup>157</sup> Nakanisaki ete oyo wana ezalaki nkoko na ngai ya mobali nde azalaki kosolola na ngai, kasi ezalaki yango te. Nazali na nkoko moko ya mobali awa na esika moko boye, na mpokwa oyo, azali molai boye, mpe nakanisaki ete ezalaki Paul moke. Alobaka ntango nyonso ete akoya, kotelema na eteyelo, mpo na koteya

mpo na ngai, kasi azali naino ata na mibu mibale te. Nabanzi ete mwana mobali moke yango azali koluka mama na ye.

<sup>158</sup> Boye bóbosana te, nazali komeka kosunga bino. Ngai... Nzambe ayebi yango. Nazali koluka kosunga bino, bomoni. Sikawa bótala, nalingi ete bázua litomba, soki Ye ayei kati na biso.

<sup>159</sup> Sikawa bókanisa naino, Bomoto ya Yesu Klisto azalaki kosala kati na nzoto, ndenge Alakaki ete Akosala na suka. Bato boni bayebi ete Alakaki yango? Kaka ndenge ezalaki kuna na Sodoma, ntango Mwanje ná mokongo na Ye ya kobaluka, mpe e... Wana ezalaki Nzambe. Bondimi ete wana ezalaki Nzambe? Bato boni bandimi ete ezalaki Nzambe? ["Amen."] Ya solo, ezalaki bongo. Biblia elobi ete ezalaki bongo. Mpe Ye, Yesu, alobelaki likambo yango. Sikawa bótala.

<sup>160</sup> Sikawa bino baoyo bozali kuna, baoyo bozangi ba-kaláti ya mabondeli, nalingi ete bósala likambo moko mpo na ngai, epai nyonso bozali. Sikawa bóbosana te, makambo oyo, bótala malamu ntango Yango ekoyebisa bino ete bobikisami, to eloko oyo Ekoyebisa bino bósala. Bótala oyo Yango elobi. Soki kaka Eyebisi yo, yango ezali mpo na kotonga kondima na yo. Na bongo, soki kondima na yo ekómi na esika moko boye, yo sembola kaka mpe yamba Nzambe. Ezali ngai te, mpamba te Tata na Likoló ayebi.

<sup>161</sup> Nazotala na molongo oyo awa, namoni moto moko te oyo ngai nayebi. Nazomona te bobele bato soko mibale to misato kati na eyanganelo mobimba, oyo ngai nayebi. Mpe nayebi te, lokola sikawa mpenza, nakoki koloba, kolakisa moko. Nayebi ete Edmund Way azakaki awa eleki mwa miniti moke. Nakanisaki ete namonaki ye, mpe na—nazangaki...

<sup>162</sup> Soki namikosi te, nazomona moto moko nayebi, ezali mobali moko ná mwasi na ye, mpe mwana moke ya mwasi, na nkombo ya Fritzinger, bauti na Ohio. Ezali nde, yo nde Ndeko... Ndeko Fritzinger *wana?* Bozali kofanda lokola na mwa lobwaku moko epai wapi... Ezali Ndeko mobali mpe Ndeko mwasi Fritzinger, bauti na Ohio, baninga na ngai.

<sup>163</sup> Mpe libanda na yango, oyo afanfi kuna sima, ezali mo... Namoni na ngambo oyo awa, mobange mobali moko azali kokende na mibu ntuku libwa na mibale, na nkombo ya William Dauch. Ye ná mwasi na ye. Azali lifulumé. William Dauch, na Ohio, azali moninga na ngai moko mpenza. Eleki ntango molai te, azalaki na, na mibu ntuku libwa na moko, azalaki na motema mobimba etikaki kobeta malamu, crise cardiaque, mpe mwasi na ye abengaki ngai, náya mbala moko, azalaki kobunda na liwa. Mpe na...

<sup>164</sup> Azali moninga na ngai ya motema mpenza. Wana nazalaki na nzela ya kokende komona ye, nazalaki komitungisa. Mpe natelemaki, mpe moko na ba-piné na ngai ebimaki na molongo,

ezalaki kobebisa piné ya motuka na ngai, mpe nakendeki na station ya Texaco, nasombaki mwa essence, bayaki mpe batalaki yango. Natombolaki miso, mpe namonaki Ndeko Dauch azalaki kotambola na kati ya losambo na ngai, kopesa ngai mbote na loboko. Nalobaki, "Nkembo na Nkolo." Natalaki na ngámbo oyo, mpe ye wana azalaki koya na balabala, mpe apesaki ngai mbote na loboko. Nakendeki kokutana na ye.

<sup>165</sup> Namonaki monganga na ye, elenge Moyuda moko, to mobali moko akoli mwa moke, Moyuda. Mpe nalobaki: "Monganga, olobi nini mpo na ye?"

<sup>166</sup> Alobaki, "Azali ata na libaku ya kobunda te." Alobaki, "Azali na nse ya héma ya oxygene." Alobaki, "Akokuwa na mbala moko." Alobaki, "Kobosana te, azali na mibu ntuku libwa na moko."

Nalobaki: "Iyo, mesie."

<sup>167</sup> Alobaki, "Motema mobimba ezali mpenza kolemba. Eloko moko te ekoki kosalema." Alobaki, "Ntango ekoki mpo na kokende."

<sup>168</sup> Mpe nalobaki, "Iyo, mesie. Kasi, te, akokende te. Nde nyonso."

<sup>169</sup> Nakotaki, natiaki loboko na ngai na nse ya hema. Nalobaki, "Ndeko Dauch, ozali koyoka ngai?" Atombolaki miso epai na ngai. Sikawa mpenza, na nkombo na ye, azali Allemand, D-a-u-g-h, mpe ngai nalobaka na ngai Dauch, bomoni. Mpe na—mpe natiaki loboko na ngai na nse ya hema, mpe nalobaki: "Ozali koyoka ngai, Ndeko Dauch?"

Alobaki: "Iyo."

Nalobaki: "Ozokende te. Nauti komona ete ozokende te."

<sup>170</sup> Sima na mpóso moko, nazalaki kotelema na losambo na ngai, nani yango nde azalaki koya kotambola kati na losambo soki ezalaki Ndeko Dauch te! Nalongwaki na liyangani mpe nakatisaki na ngambo na ebale, na cafeteria moko, mpo na kolia. Mpe ntango nabimaki na motuka, mpe nazalaki kotambola na balabala, tala Ndeko Dauch azoya na loboko na ye esembwami. Bimononeli wana ekweyaka te.

<sup>171</sup> Mpe mobali wana ya mibu ntuku libwa na moko, azalaki kolanda mayangani nyonso, azalaki na California. Okolina kotombola bobele loboko, Ndeko Dauch? afandi wana, mpo bató bámóna oyo sodá sikawa ya solosolo ye azalaka. Bótala, afandi awa, bomoni, mibu ntuku libwa na moko, mpe azali kolanda mayangani nyonso. Ntango nateyaka na tabernacle na ngai, akumbaka motuka ntaka nkama na nkama mikolo nyonso, mpo na koyoka ngai koteya liteya moko moke, mpe kozonga. Nzambe, "Pole ekozala na ntango na mpokwa."

<sup>172</sup> Nalobaki, mokolo mosusu wana nazalaki kosolola na ye, nalobaki: "Eloko nini nakoki kosála mpo na yo, Ndeko Dauch?"

<sup>173</sup> “Bobele lilómbo moko, Ndeko Branham. Ntango Akoya, nalingi kokende elongo ná Ye.”

<sup>174</sup> Nalobaki: “Komitungisa te. Ezali ndangá endimisami. Solo mpenza.” Sikawa, mobali yango akotaki, abatisamaki, oh, akotaki mpe azwaki libatisi ya Molimo Mosantu mpe nyonso wana, kaka mosali ya Klisto moko ya malamu mpemza.

<sup>175</sup> Sikawa nakosenga na bato nyonso, na limemia mpenza, bótala ngámbo oyo bóbondela.

<sup>176</sup> Sikawa, balakisi boni bazali awa oyo bayebi ete Azali Nganganzambe Monene, sika-sikawa, oyo akoki kosimbama na eyokeli ya botengumi na biso? Boye, soki Azali motindo moko lobi, lelo, mpe libela, mpe Nganganzambe Monene yango moko, Akosala bobele ndenge moko. Bobele, Ye, nzoto na Ye ezali na . . . na Ngbendé na Nzambe. Bato boni bayebi yango? [“Amen.”] Nzoto na Yesu ezali na Ngbendé ya Nzambe. Kasi Asalelaka nzoto na biso mpo na komimonisa Ye moko na nzela na yango, kaka ndenge Alakaki kosala. “Misala mizali Ngai kosala, bino bokosala yango lokola.”

Nakosenga na bino ete bóbanda kimia, bázala na limemia, bótala, bobondela.

<sup>177</sup> Sikawa, Tata na Likoló, namekaki kozala na limemia mpenza na ndenge nayebi kosala, na ntina na likambo yango. Sikawa liloba moko kouta na Yo sasaipi, Nkolo, na boye, tika ete Mongongo moke ya kimia ékita na kati na eyanganelo oyo mpe éloba, “Ezali Ngai; kobanga te.” Kokisa yango, Tata. Namipesi ngai moko epai na Yo, ná Liteya oyo eteyami na mpokwa oyo, ná Liloba na Yo mpo ete éndimisama. Otindami na makasi te kosala yango. Kasi soki Okosala yango, to Osali mpenza yango, ezali mpo Olakaki kosala yango. Nabondeli ete Ókokisa yango, na Nkombo na Yesu. Amen.

<sup>178</sup> Mpe moto nyonso ázala na limemia mpenza, bobele na limemia mpenza. Losako? Nakopesa bino Likomi wana tozali kokóba. Soki Nkolo akosala yango, nayebi te. Kasi kak . . . Mpe nazalaki koteya ndenge wana, bomoni, oyo wana ezali lolenge moko ya epakweli. Oyo ezali lolenge mosusu ya epakweli. Yango ezalaki bobele lipamboli. Oyo, kaka eloko moko, ekoki kolongola bomoi na yo.

<sup>179</sup> Sikawa mwasi oyo atelemi awa. Natikálá komona ye naino te na bomoi na ngai. Toyebani te? Nabanzi olobaki, kala mingi te, ete nayebi yo te. Nzambe ayebi yo. Ayebi ngai. Oyebi ete likambo oyo totelemi mpo na yango awa sikawa, ekosengela na biso kosámba mpo na yango na Mokolo ya Kosambisama? [Ndeko mwasi alobi: “Amen.”—Mok.] Oyebi yango malamu? Oyebi ete eloko tozali kosala sikawa, Nzambe akotuna biso na ntina na yango kuna na likolo? Nalobi yango na ntina moko. Sikawa, soki Nkolo Yesu akomonisa ngai oyo ozali kosala, eloko oyo ezali na

makanisi na yo, to eloko moko ya ndenge wana, okondima yango? Ekosengela na yo kondima yango, boye te? ["Amen."]

<sup>180</sup> Bokondima yango kuna, bino losambo?

<sup>181</sup> Sikawa, totelemi kaka ndenge mwasi wana na liziba, ná Nkolo na biso, mobali moko ná mwasi moko bakutani mbala na bango ya liboso. Bomoni? Bisò oyo, kokutana mpo na ko... Wana ezali Santu Yoane mokapo ya 4. Sikawa soki Molimo Mosantu akoloba... Soki ozali awa mpo na moto mosusu, soki ozali kobéla, soki ezali na motungisi na ndako, soki ezali mitungisi mpo na mbongo, ézala soko likambo nini, nazali na likanisi moko te. Kasi Ye ayebi. Kasi Akoki kososola makanisi oyo ezali na motema na yo. Ye azali Liloba. Ngai nakoki te. Nazali moto. Ozali bobele mwa motema likolo- likolo, mpe yango wana nazali kosala boye, bomoni.

<sup>182</sup> Yango nde moko na mitungisi na yo, ezali motema likolo-likolo. Ya solo. Mpe ozali lisusu na bokono ya sukali, yango ezali eloko mosusu oyo ezali kotambola te kati na yo. Ezali solo. Mikakatano, makambo ebele ezali malamu te. Ezali solo? Soki ezali solo, tombola loboko. Omoni? Ondimi ete Akobikisa yo? [Ndeko mwasi alobi: "Nandimi."—Mok.] Ondimi? Sikawa, motema na yo likolo-likolo ezali likolo ya mbula na yo, omoni, kasi sikawa yango nyonso ekotika yo. Mpe nandimi ete na kondima, tokokende na Kalvári, kozwa kozongisama ya Makila.

<sup>183</sup> Sikawa, yango mpenza nde likambo oyo Asalaki. Ayebisaki mwasi na liziba eloko nini ezalaki mitungisi na ye. Oyo ya ye ezalaki mibali ebele. Ya yo ezalaki oyo... Nakanisi ete ezalaki motema likolo-likolo, mpe makambo mibale to misato mosusu ezalaki malamu te mpo na yo. Ya solo, boye te? Ezali ndenge moko.

<sup>184</sup> Sikawa, ntango Ayaki epai na Simona, Ayebisaki ye nani ye azalaki. Ondimi ete Nzambe akoki koyebisa ngai nkombo na yo? Ekosala ete óndima mingi koleka? Ekosala bongo? Mme. Strong... [Ndeko mwasi alobi, "Stout."—Mok.] Stout, okoki kondima? Kende, mpe ndima, mpe yo... Nyonso esili. Amen.

<sup>185</sup> Yaka. Ondimi? Nazali mpe mopaya mpo na yo. Nayebi yo te. Nzambe ayebi yo. Ondimi ete Akoki komonisa ngai mpasi na yo ezali nini? Mpe soki Asali yango, na bongo Nkolo Nzambe ápambolama. Ezali solo? [Ndeko mwasi alobi, "Iyo, ezali solo."—Mok.] Sikawa ozali te—ozali na ntina ya komitungisa te, omoni, ezali—ezali Ye, mpo ozali komiyoka bongo. Malamu. Ozali mpe na bokono ya motema likolo-likolo, motema likolo-likolo, mpe okómaka komitungisa na petee. Mpe ozali kobela bokono ya vesicule biliaire, eloko moko ezali malonga te ná libale yo, mpe ozangaka makila. Ezali solo. Ozali na eloko moko...

<sup>186</sup> Mobali moko azali kokoba komonana awa. Ondimi ete Nzambe akoki kobikisa yo? [Ndeko mwasi alobi, "Iyo, nandimi."—Mok.] Kobikisa mpe mobali na yo, kokomisa ye

malamu? Okanisi ete bokono ya likundu ekosila, mpe akoyoka malamu? Yango nde azali kotungisama na yango. Kende kotiela ye maboko, yebisa ye bongo, mpe eko—ekotika ye.

<sup>187</sup> Nazali mopaya epai na yo. Nkolo Yesu ayebi biso nyonso mibale, boye te? Ondimi ete Nzambe akoki kobikisa yo? Soki Nkolo Yesu amonisi ngai likambo oyo ezali...ete ozali...oyo ezali na motema na yo, ondimi ete Akobikisa nzoto na yo? Ozalaki na mwa kpokoso. Ozali na—na—na bokono ya vesicule biliaire, mpo na kobanda. Mpe eloko mosusu, esali ete vesicule na yo ézwama na mpóta, kasi yango nde monganga na yo alobaki. Sikawa, likambo mosusu ezali, ete balingi kosala lipaso mpo na yango. Ezali mpenza solo. Boye te? Sikawa ondimi ete Akoki kosala ete ésalema te? Okanisi ete kondima na yo ezali kati na Ye? Sikawa, oyebi ete ngai moto nazali kosala yango te. Ondimi? Malamu mingi. Kende, mpe lokola osili kondima, tika ete ézala bongo mpo na yo.

<sup>188</sup> Tozali bapaya bamoko epai na bamosusu, nabanzi. Nkolo Nzambe ayebi biso nyonso mibale. Ondimi ete Azali na makoki ya komonisa ngai makambo oyo ekosunga yo? [Ndeko mwasi alobi: “Iyo, nayebi yango.”—Mok.] Yo, ondimi ete Akosala yango. [“Sóló.”] Nazali koloba...“Sóló,” ezali malamu mpenza. Ezali malamu mingi. Sikawa, ozali na makambo mingi ezali kotambola malamu te ná yo, mitungisi mingi mpenza mpe nyonso wana, ná eloko lokola kosukosu, mpe ezosila te. Mpe ozalaka na motema likolo-likolo mpenza. Mpe—mpe wana, ezali solo.

<sup>189</sup> Na bongo, ozali na mokumba moko na motema na yo, mpe mokumba yango ezali mpo na moto moko, oyo azali mwana na yo. Mpe azali na—na motungisi, mitungisi kati na libota. Ye ná mwasi na ye, bazali ntango nyonso koswana mpe ko...?...Kasi ozali na mokumba mpo na yango. Ezali solo. Sikawa ndima na motema na yo mobimba, mpe nyonso ekobonga mpe ekosila nye. Ondimi sikawa. Nkolo ápambola yo.

<sup>190</sup> Losako, mobali? Nazali mopaya epai na yo, mpe—mpe ete yo ozali mopaya epai na ngai. Mpe ezali—ezali kobanda... Bimononeli sikawa, nazomona, lokola ndako mobimba ezali na yango kokómá pôle, eloko moko lokola ekúmbaki ezali kabaluka-baluka. Bomoní? Kasi ondimi ete Nkolo Yesu akoki komonisa ngai ntina oyo otelemi awa? Ondimi ete Akosala yango? Ngai mpe nandimi yango. Nazali bobele kosolola na yo, mpo na kokutana ná molimo na yo, yango mpenza nde nazali kosala. Omoni, nayebi yo te, boye esengeli kozala eloko moko libanda na ngai mpo na kosala yango. Nasengeli komilongola mobimba mpenza na ngai moko, mpo ete Ye ásala yango Ye moko. Ozósosola?

<sup>191</sup> Sikawa, likambo moko, ozali kotungisama na mpasi ya motema likolo-likolo ya makasi, mpe motema likolo-likolo oyo

esili koumela mwa ntango. Ezali solo. Mpe motema likolo-likolo wana esali ete makila ya nzoto mpe ekomi komata-mata. Mpe obeli paralysie. Ezali yango. Tala, to ozalaki motei, to ozali motei. Sikawa, ozali motei; Namonaki yo oteleimi na eteyelo. Na bongo, zalá na kondima epai na Nzambe, mpe motema likolo-likolo wana ekotika yo. Batei nyonso bazalaka na yango. Okokóma na yo malamu. Zonga na eteyelo na yo, mpe tosá Nzambe mpe tikalá sembo na Liloba yango, Yesu Klisto.

<sup>192</sup> Ondimi ete mpasi na yo ya mokongo etiki yo, yo oyo ofandi na kití? Ondimi yango? [Ndeko mwasi alobi: “Iyo.”—Mok.] Malamu mingi, misie, bongo kóbá bobele kokende liboso, kolobáká: “Natondi Yo, Nkolo.”

<sup>193</sup> Yaka, madame. Mbote? Ondimi ete ngai nazali mosali na Ye? [Ndeko mwasi alobi: “Na bosolo nyonso.”—Mok.] Malamu. Ondimi ete bokono ya basi wana, bokono oyo ya basi, ekotika yo? [“Amen.”] Ondimi? Bongo, kende liboso koloba: “Natondi Yo, Nkolo.”

<sup>194</sup> Mpasi na lilongo, mpasi na mokongo, na mokongo na yo. Ondimi ete Nzambe akobikisa yo mpe akokomisa yo malamu, longwa na likambo yango? Ondimi ete Akopesa yo nzoto kólóngónú? Malamu mingi, kamátá . . . ? . . .

<sup>195</sup> Yaka, mama. Nazali mopaya epai na yo. Soki nalobaki eloko moko te, epai na yo, okondima ete Bozali na Nzambe ezali awa mpo na kobikisa babeli? [Ndeko mwasi alobi, “Na ntembe te, nandimi yango.”—Mok.] Okosala yango? Na boye, soki osali yango, mpasi na yo ya likundu . . . Nasili koyebisa yo, omoni. E—elongwe. Nayebisaki yo, omoni.

<sup>196</sup> Mbote, misié? Nzambe abikaka na kati ya motema. Mpe motema na yo etungisaki yo awa kala mingi te. Ondimi ete Akokomisa yango malamu? koba kokende nzela na yo mpe ndimá yango. Nzambe ápambola yo. Ondimi; Akokómisa yango malamu.

<sup>197</sup> Ozali na motema likolo-likolo, mpe epesi yo bokono ya likundu, mpota na likundu. Etungisaka yo sima na kolia. Ondimi ete yango nyonso esili sikawa? Kende komizwela eloko moko ya kolia.

<sup>198</sup> Ezalaka mwa mpasi mpo na yo, kolamuka, mpe mokongo ezali kotungisa yo mingi mpenza. [Mobéli alobi: “Iyo, misié.”—Mok.] Ekotungisa yo lisusu te, soki ondimi yango. Okondima? [“Iyo, misié.”] Malamu, kende liboso, mpe tika ete Nkolo Yesu ábikisa yo mobimba mpenza.

<sup>199</sup> Mpo na nini motema na yo ezalaka likolo-likolo? Kende liboso, loba: “Nakozala lisusu na motema likolo-likolo te,” mpe okozala na yango te. Kende pe ndima. Malamu, mesie.

<sup>200</sup> Yaka, madame. Sikawa, mwasi mo-Etiopia, ná mondélé, mpenza eloko moko ya ndenge wana oyo esalemaki ná Yesu, na

mokolo wana. Bazalaki na bokabwani ya ndenge bazalaki na yango na Sudi, kasi tozali na yango lisusu te. Yesu ayebisaki bango ete bato nyonso bazalaki bato na Nzambe. Bokeseni ezalaki te, bomoni, ézala azalaki Moyuda to Mosamalia.

<sup>201</sup> Sikawa, soki Nzambe asungi yo te, kala mingga te mpenza bokono ya mingai wana ekokomisa yo ebósono. Kasi ondimi ete Akosunga yo, mpe akobikisa yo? Kaka ndenge mwasi wana asalaki, kóbá nzela na yo mpe yebisa bato na yo makambo minene oyo Nzambe asili kosala mpo na yo. Malamu.

Sikawa, ezali na monganga moko ya lipaso oyo abelemi ná mbeli mpo kosala lipaso.

<sup>202</sup> Zela mwa moke. Ezalaki mwasi oyo te. Sikawa, bóbela mwa moke, bino nyonso bozala na limemia sikawa. Ezali—ezali Satana, ameki kosala likambo moko. Yango oyo. Tumeur, tumeur, bino nyonso mibale. Ezali solo. Ozali na tumeur, azali na tumeur, mpe zabolo wana azali kogángá koluka kosungama longwa na moko kino na mosusu. Kasi Molimo Mosantu mpe azali kogángá. Yo okondima nani, Ye? Malamu. Telema na ememele wana, madame. Telema longwa na mokútele wana. Telema longwa na yango, mpe ndima. Kende mpe ndima Ye sasaipi. Amen.

<sup>203</sup> Bondimi? Makambo nyonso ekoki kosalema. Bondimi? Boni bino kati na losambo?

<sup>204</sup> Tótelema sikawa. Sikawa mpenza nde ntango ya kosala yango. Tika ete moto nyonso... Nzambe ápambola bino. Tika ete moto nyonso átelema na makolo na ye sika-sikawa. Bópesa nkembo na Nzambe. Bótombola maboko.

<sup>205</sup> Matondi epai na Yo, Nkolo Yesu! Tokumisi Yo mpo na bonene na Yo, mpe lobiko na Yo mpo na babeli.



*LITATOLI LIKOLÓ NA MBU LIN64-0307*  
(A Testimony On The Sea)

Liteya ya Ndeko William Marrion Branham oyo, eteyamaki liboso na Anglais mokolo ya Mpóso na mpokwa, mokolo ya 7, Sanza ya Misato, 1964, na Soul's Harbor Temple na Dallas, Texas, U.S.A., ekamatamaki uta na bande pe ekomamaki mobimba na Anglais. Ndimbola ya Lingala oyo ekomami pe ekabolami na Voice Of God Recordings.

LINGALA

©2022 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS  
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.  
[www.branham.org](http://www.branham.org)

## Liyebisi ya makoki ya mokolo-eloko

Makoki nyonso ekopesama na ndingisa. Búku oyo, ekoki kozala imprimé na masíni ya ndako mpo na yo moko to kokabama, ofelé, lokola esalelo mpo na kopalanganisa Nsango Malamu ya Yesu Klisto. Búku oyo ekoki kotekama te, koyíkanisama te, kotiama na site internet te, kobombama mpo na kolukaluka te, kolimbolama na nkota mosusu te, to kosalela yango mpo na kosenga misolo te, kozanga ndingisa ekomami mpenza na Voice Of God Recordings®.

Soki olingi koyeba makambo mosusu to kozua bisalelo mosusu, komélá:

VOICE OF GOD RECORDINGS  
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.  
[www.branham.org](http://www.branham.org)